

Hugo von Rheinberg.

Tragødie

af

Adam Oehlenschläger.

Kiøbenhavn, 1813.
Trykt paa Forfatterens Forlag
hos Boas Brünnich.

Videnskabens Dyrker, Kunstens Ven,

Digterens Velynder,

Herman Wedel Greve af Jarlsberg

helliger

Høiagtelse og Taknemmelighed

dette Sørgespil.

Forsmaa ei, gode Jarl i Norden,
Et Spil som der ei forefaldt;
Det Skiønnes Fædreland paa Jorden
Er overalt.

Men ægte nordisk Aand forbinder
Det Skiønne med sit Fædreland;
Og selv i tydske Flok Du finder
En Helt fra Dan.

Ifald min Harald biærv og ædel
Indtager naar han viser sig;
Da, viid det, vakkre Herman Wedel!
Han ligner Dig.

Lad Hugos Gran dit Hierte saare,
Naar Lynet styrter den i Dynd;
Skiænk Kunigundes Dyd en Taare,
Og Berthas Synd;

Og hvis Normannens Ørnevinger
Dit Hierte fylder end med Fryd,
Saa bifald og den Skiald som bringer
Sit Sprog mod Syd!

Normannen ei sit Norden svigter,
Fordi han streifer udenlandsk;
Og selv ved Rhinen danske Digter
Er stedse dansk.

Personerne.

Hugo von Rheinberg, Borgridder.

Kunigunde, hans Hustru.

Ruprecht von Thurn, hans Nabo.

Morits, Ruprechts Søn.

Philip Walther } Korsriddere.
Harald

Bertha, Walthers Hustru.

Hortensa, hendes Kammerfrue.

Broder Augustin, en Munk.

Zoroaster, en Astrolog.

En Bygmester.

Treugott en gammel,

Ditlev, en ung Jæger.

Dorothea, Treugotts Datter.

En Stiger.

Tree Biergmænd.

En Musikant med Flere, hvoriblandt

Ozart.

Værten i Dunkholderbrønd.

Didrik, Henrik, Skammel, Skialm og Flere Riddersvende.

En Tiener hos Ruprecht.

Munke, Biergfolk o. s. v.

Handlingen foregaaer paa Hugos og Ruprechts Borge, samt i Omegnen.

Tiden er 1229.

Første Handling.

(Skov. En Kirkeklokke lyder fra det Fierne.)

Treugott og Ditlev (med Buer og Spyd)

Treugott.

Ja, min gode Ditlev! Er det ikke forunderligt med disse saakaldte Store', og deres Lidenskaber? Det er som en Lynild, der slaaer ned i Skoven, og holder ikke op at brænde, før den har ødelagt hvert Træ. Vi Smaafolk ere som Urter; os holder Jorden med Fugtighed. Vi brændes ikke saa let af.

Ditlev.

Saa I virkelig har elsket min Moder saa høit i Eders Ungdom, Fader Treugott?

Treugott.

Hendes Forældre syntes, det var bedre, hun fik

en Anden. Hun adlød dem, og gav din

Haand.

Ditlev.

Blev I meget bedrøvet?

Treugott.

En ung forelsket Jæger, og ikke blive

Det kan Du vel tænke! Jeg aflagde min l

Trøie og klædte mig i en mørkegrøn.

lutter sorgelige Stykker paa mit Valdho

opsøgte de eensomme Steder; og mine bi

der lagde Sorgen paa Blegdammen.

Ditlev.

Hvorledes slog I Eder da tiltaals?

Treugott.

Tiden er en berømt Læge, min Søn.

sophisk Doctor! Han drager Landet om

lange Skiæg og helbreder Syge.

Ditlev.

Tog han Jer i Cour?

Treugott.

Eengang da jeg stod ved Vandfaldet

Lyst til at springe ud, stod salig Gertrud

for og skyllede Linned. Hendes Bryst svu

der det røde Klvstykke; hendes Fødder og Arme vare saa hvide som Lintøiet. Hendes Øine vare ikke blaae som Dagens Himmel, men sorte og stiernede, som Nattens. Hun saae godhiertig paa mig, som om hun vilde sige: Spring ikke ud! Skulde du troe, at jeg fra det Øieblik af blev et andet Menneske?

Ditlev.

Hun skiænkte Eder en Dorothea.

Treugott (tørrer sine Øine)

Men hun gav mig først en Gertrud. Nu er hun hos vor Herre! Jeg er gammel og svag; og jeg har ingen Ven.

Ditlev.

Ikke Een?

Treugott.

De gamle ere døde, og nye Venner finder man ikke let i min Alder. Jeg vidste, du var en ufordærvet Dreng; sund og kraftig, som Luften paa dine Schweizerbierge. Jeg længtes efter min Johannes Søn — og jeg haaber han skal vorde min Dorotheas Broder.

Ditlev.

Det skal han! Men kiære Fader! siig mig dog,

hvorledes hænger det sammen her? Ridder Hugo forekommer mig saa spændt og besynderlig. Han jager om Helligdagen? Hans Hustru er bleg og stille. —

Treugott.

Ditlev, Du vil forundre dig, naar du hører, at Ridder Hugos Historie har samme Begyndelse, som din Pleiefaders; men du vil græmme dig, naar du mærker at den faaer det modsatte Udfald!

Kunigunde kommer med Dorothea.

Treugott.

Der kommer hun, vor elskelige Frue!
En kiærlig Moder for det hele Gods.
See hendes Aasyn! Smiler ikke Mildhed
Og stille Taal i hvert af hendes Træk?
Hvis ei hun er lyksalig — hun er salig!
Mit Øie væder sig med Taarer hvergang
Jeg hende seer; skiøndt meget vel jeg veed,
At hun er over min Medlidenhed.

Kunigunde.

God-Morgen, gamle Treugott! Saa bevæbnet?

Treugott.

Vi vente paa vor Husbond, ædle Frue!
Han har bestemt en Ulvejagt idag.

Kunigunde.

Er det den unge Jæger, du har fæstet,
Til Hielp i Alderdommen?

Treugott.

Det er Ditlev,
Om hvem jeg har fortalt.

Kunigunde.

Vær os velkommen,
Min Ungersvend! — Hvis ei hans Aasyn svigter,
Saa vil han vise sig din Tillid værd.

Ditlev.

Det give Gud!

Kunigunde.

Du er fra Schweiz min Søn?

Ditlev.

Fra Rigibierget, hvor den lille Kirke
Indsluttes af tree bratte Klippestykker,
Der danne snevert Gaarden i en Fiirkant
Om Kirkedøren.

Kunigunde.

Ganske ret! Der rinder

Enhellig Kilde, hvortil fromme Bønder
Fra Landet sammenstimle.

Ditlev (glad).

For at nyde
Det sunde Vand? Fuldkommen sandt, min Frue!
I denne Kilde blev jeg døbt.

Kunigunde.

En skiøn,
Velsignet Plet. Jeg glemmer ei den Aften,
Da jeg paa Bierget havde glædet mig
Ved Solens Nedgang over Søer og Fielde:
En Skare syge Vandærkoner skyndte
Sig did til Kirken; deres fromme Sang
Lød hen ad Fieldet, klang i Aftenrøden.
Jeg saae dem drikke Vandet: — Var det Skinnet
Af Solen, eller var det Vandets Kraft? —
Men Rødme livned atter deres Kinder.

Ditlev.

Ei det var Kilden! Det var Sundhedsbrønden.

Kunigunde.

Dens rene Element har rørt din Isse:
Saa viis dig værdig til din Daab, min Søn!
Jeg elsker, agter denne gamle Mand.
Hans Datter er mig kiær, som var hun min.

Saa vær du Husets Støtte! Glæd den Gamle,
Og ær den Unge! Vær en from, beskeden
Godliden Ungersvend! — Og glem ei heller
At gaae i Kirken og til Herrens Bord,
Om end Nødvendigheden undertiden
Dig tvinger til —

(Hun holder inde, derpaa siger hun)

Min gode Dorothea,
Gak lidt foran ud med din Pleiebroder!
Jeg har et Ord at tale med din Fader.

Ditlev (sagte til Dorothea)

O Dorothea! hvad du har en Frue!

Dorothea.

En Engel, men hun er ulykkelig!

(Ditlev og Dorothea gaae)

Kunigunde.

Jeg har en Nyhed at fortælle dig,
Min gamle Treugott!

Treugott.

Er den god, saa hører
Jeg gierne efter.

Kunigunde.

Hugo tæres hen.

Af Længsel og af Kiærlighed til Bertha.
Hvo seer det ei? Hans vilde mørke Øje
Betragter mig med skumle Sideblik,
Som om jeg var hans Skiæbnes onde Engel! —
Hvad kan jeg for at Hugos Hierte brænder? —
At han og Bertha elskede hinanden
For silde, da hun havde skiænket alt
Den tapre Ridder Walther Tro og Love?
Hvad kan jeg for at Hugo mig bedrog?
At han i sin Fortvivlelse tilsvor
Mig Kiærlighed og Troskab?

Treugott.

Stakkels Frue!

Kunigunde.

Jeg burde mærket det, — men jeg var blind.
Den skiønne Ridder vant den unge Pige!
Fem Aar har sneget sig med Sneglegang.
Han stormer vildt — jeg søger hos Gud!
Hvad bliver der tilsidst af ham og mig?

Treugott.

Hvad Himlen vil. Fat Mod! I er uskyldig.

Kunigunde.

Nei Treugott! Ogsaa Mennesket maa handle.

Treugott.

Hun blev ei hans, var I end ikke til;
Saa lever Ridder Walther dog; og Bertha
Adskilles ved et dobbelt helligt Baand,
Fra eders Ægteherre.

Kunigunde.

Derfor maae
Vi giøre det for følelige Baand
Saa smidigt og saa bøieligt som muligt.

Treugott.

Mig tykkes I har giort, hvad I formaaer.

Kunigunde.

I eensom Stilhed kieder Berthä sig
I Franken paa sin tomme Ridderberg;
Mens hendes Herre følger Keiseren,
Og søger Eventyr paa fierne Korstog.
Min Husbond tumler sig paa Jagt i Skoven,
Og undertiden i Turneringen
Seer Verden ham, naar Bertha er tilstæde;
For dog at vinde hendes Smil og Tak.

Treugott.

Selv Helligdagen er ham lidet hellig.

Kunigunde.

Der smiler intet Solglimt i hans Hierte —

Vel! det skal aabne sig for venlig Fryd.

Treugott.

Min ædle Frue, hvad har I besluttet?

Kunigunde.

Nu, Treugott! han skal see sin Bertha her!

Treugott.

Her? Her paa Borgen? Her paa Rheinberg Frue!

Kunigunde.

Du studser! Og hvorfor ei? Var ei Bertha
Min Ungdoms tro Veninde, før hun blev
Min Hugos Elskede? O hun er ædel!
Hun er sin Husbond og sin Ære troe!
I hendes Haand jeg lægger trygt min Skiæbne.

Treugott.

Hvad giør I? Nærer Ilden I med Olie?

Kunigunde.

Ja, han skal see sin Bertha. Hvorfor skulde
Da Mænd og Qvinder skilles ad, som Nonner
Og Munke, Treugott? Kan der ikke tænkes
En Grad imellem Kiærlighed og Venskab?
Imellem Afstand og Fortrolighed?

Treugott.

O giør det ei, min Frue! giør det ei!

I sætter eders Husbond paa en Prøve,
Som — Giør det ei, min Frue!

Kunigunde.

Det er giort.

Treugott.

Alt giort? O ulykſalige Beslutning!

Kunigunde.

Hun har mit Brev derom.

Treugott.

Skriv atter Eet!
Send Afbud, ædle Frue! Tag Jert Ord
Tilbage!

Kunigunde.

Hun er alt paa Reisen hid.

Treugott.

Hvad har I giort?

Kunigunde.

Beviist min Hugo, at
Jeg elsker ham, og at jeg stoler paa ham.
For pinlig er mig denne stumme Smerte.
Han er ei min — saa maa jeg vinde ham.
Han er en Ridder; høi er Hugos Siæl,
Og Høihed kan ei være utaknemlig.

Treugott.

O for den Renes Blik er alting reent.

Kunigunde.

Han kommer! Forbered ham paa sin Glæde!
Din Ærlighed, og dine sølvgraae Haar
Har vundet hans Fortrolighed, som min.
Jeg gaaer en liden Stund til Skovkapellet,
At knæle for Elisabeth min Helgen.
O måg det saa, at naar jeg atter seer ham,
Et venligt Smiil opklaret har hans Pande!
Og at han førstegang i mange Aar
Med Godhed kalder mig sin Kunigunde!

(Hun gaaer)

Treugott.

Ak! Stiernen svinder for den røde Fakkel.
Dit hvide Lys er ham for blidt. Han hæver
Ei Øiet mod din klare Himmelhvælving.
Han giennemborer Jorden med sit Blik,
Og seer i Dybet efter Lygtemænd!

Hugo (kommer langsomt med et Pergament i Haand, hvoraf han henrykt læser)

Jeg hilser med Sang den hulde Qvinde,

Som aldrig jeg glemme kan eller vil;
Til atter mit Øie hende skal finde —
Disværre der er lang Tid til!
Hvo som hende nu bringer min Sang,
Hun, som gjør mig Tiden saa lang —
Det være sig Mand eller Viv, den tolke mit Hier-
tes Trang!

Mig tilhøre Riger og Land!
Naar jeg for den Deilige staaer.
Men min Magt og min Herlighed viger paa Stand,
Hvergang jeg atter fra hende gaaer.
Da er mit Eje kun Sorrigfuldhed!
Saa stiger min Glæde snart op, snart ned;
Og bringer mig med sin Uro paa Gravens Bred.

Da jeg nu hende saa inderligt minder
Og giemmer hende trofast dybt udi mit Hierte!
Da ingen Dag eller Nat forsvinder,
Uden jeg føler min Længsel og min Smerte —
Hvormed forsøder da Elskov mine Plager?
Med bitter Spot den mit Hierte nager.
For jeg forsager hende, min Krone jeg forsager!

Den synded svart, som derom kunde tviste:
Om jeg heller for evig i mit Liv

Af mit Hoved Guldkronen vilde miste,
End jeg vilde miste den vene Viv?
Vorder hun ei min — Hvad er da mit Land?
Da er jeg til Glæde hverken Qvind' eller Mand!
Da er mit Trøst og mit Haab landsforvist og i Band.

Treugott (afsides)

En Minnesang! Han tænker ei paa andet.

Hugo (efter et Ophold hvori han opdager Treugott)

Den Vise, Treugott, har en Keiser giort, *).
En Fyrste, som sad mægtig paa sin Throne!'
Ung, stærk, elskværdig — Men han elskte, Treugott
Og var ulykkelig.

Treugott (godhiertig)

Hvis Kiærlighed
Er noget Godt — hvor kan det Gode giøre
Ulykkelig?

Hugo (smilende)

Du skiælner fiint, min Gubbe!
Har Albert Magnus, eller hans Discipel
Den sieldne Doctor Thomas af Aqvino

---

*) Keiser Henrik den Siette. See de tydske Minnesange.

et dig paa dine gamle Dage
Skolastiker?

Treugott.

Min ædle Herre!
kole var Naturen og mit Liv.

Hugo.

! Og Graven vorder dit Katheder,
u har aftraadt dine Børneskoe!

Treugott.

yter ei min Død; jeg venter den
læde.

Hugo.

Men du er en maadelig
hus, hvis ikke Du erkiender
e Sang er skrevet ud af Hiertet.
e disse Rim, den Blomstersnak
erlighed, som hver duunhaget Dreng
g forpligtet til at sammensætte.
, et vammeligt Spilfægteri,
iertet søger Alvor, ægte Kummer.
n det Søde kunde lædske Tørst!
ider her Du sligt et Flitterguld?
entet er den kiøle Drik — som Spanden

Paa Kønigstein, der synker hundred Favne
Igiennem Klippen, for at naae sin Bund.

Treugott.

Tilgiv mig, strænge Herre! Men hvi river
I Saaret voldsomt op til nye Smerter?
Jeg glædte mig! I har et halvt Aars Tid
Behersket Eder, som en Mand, en Helt.
Nu er det lige nær!

Hugo.

Det brænder, Treugott,
I Etnas dybe Grund, om end det synes
I Krateret, som alt var vel forvart.

Treugott?

Hvor er det muligt, nu, da Skabningen
Staaer i sin lysegrønne Sommerkiortel,
At blæse vild som en Novemberstorm?

Hugo.

Tro ei det Grønne! Det bedrager Dig.
Dets Smil er Spot, dets Venlighed Foragt;
Det vækker Følelser kun for at daare.
Skiænk mig en evig snehvid Vinternat,
Med kolde Stierner i den sorte Grund —
Saa vil jeg være kold og stiv — som Qvægsølv,

er hamres, ligt et haardt Metal, i Frost.
Men denne Spiren, denne Blomstren, Treugott,
Den qvæler mig. — Thi ogsaa jeg har Vaar,
Og Spiren til et Blomster. Men hvor er
Min Sol? — Da føler det ormstukne Hierte
En Giæren, en urolig Qvalme. Kiender
Du Fabelen om Tantalus, min Gubbe?

Treugott (sagte)

Saa oprørt har jeg ikke seet ham længe.

(høit)

Her har jeg Eders Bue, ædle Herre!
I har bestemt en Ulvejagt idag.

Hugo.

En Ulvejagt? Vel. Men hvad giør vi her
I disse folkerige Enemærker.
Kom! Op i Klippekløfterne! I Dybet,
Hvor Fyrremørket brækker Dagens Straale.
Her lyder jo den fredelige Klokke
Saa helligt. Og de fromme Siæle vandre
Til Borgkappellet. Siig mig — jeg har glemt det —
Hvad Fest høitidligholder man idag?

Treugott.

Den hellige Elisabeths.

Hugo (bitter)

Ha rigtig!
Elisabeth af Hessen, Landgrevinde!
Et Mønster for sit Kiøn! Hun læged Syge,
Hun vasked dem og pleied dem; bespiste
De Fattige, og spandt med sine Tærner;
Foragtede sin fyrstelige Krone;
Lod hendes Husbond klæde sig; — sang Psalmer
Og læste hele Natten Paternostre. —
Man siger at han ærgred sig, den gode
Landgreve? Hvilken Synd! Hvad skulde han
Vel med en Brud, naar Kirken kun fik Een?

Treugott.

Der kommer Ridder Ruprecht Eders Nabo.

(afsides)

Som han var kaldet! Med sit vildeVæsen
Vil han adsprede ham langt meer end jeg,
Med al min Talen og min Forestilling.

Ridder Ruprecht kommer.

Tilgiv Herr Hugo, at jeg uden Varsel
Saa dristig vover mig paa Eders Grund!
Vi er jo gamle Venner. Alt mit Følge

Er tvende Riddersvende, som paa Borgen
Har bundet deres Gangere ved Ring.

Hugo.

Guds Fred, Herr Ruprecht! Vil I følge med
Paa Ulvejagt, saa kommer I tilpas.

Ruprecht.

Nei! Ingen Ulvejagt. Der bliver andet
At tænke paa. Lad Ulven gaae i Fred,
Saalænge vi har Mennesker at tvinge.

Hugo.

Hvis I er træt og ei vil gaae paa Jagt;
Kom op med mig i Borgestuen, Ridder!
At tømme Sølverbægret.

Ruprecht.

Ikke heller!
Nu er jeg ikke opsat til at drikke.

Hugo.

Ei til at jage, heller ei til Drik?
Hvad er da Ridder Ruprecht opsat til?

Ruprecht.

Er det det Eneste en Ridder kan?
Troer I det er for Spøg, at ved min Side
Jeg fører denne lange Dyrendal?

Hugo (lystig)

Hielp Sancte Jakob! Vil I slaaes med mig?

Ruprecht.

Slaaes vil jeg. Slaaes med Jer? Det kommer an
Paa Eder selv, Herr Ridder, om vi to
Skal kæmpe sammen eller mod hinanden.

Hugo.

Regt eders Ærind.

Ruprecht.

Jeg og mange andre
Borgriddere ved Rhinens stolte Bred
Er slet tilfreds med Eder, Ridder Hugo!

Hugo.

Det kan man ikke kiende paa mit Vinfad.

Ruprecht.

Jer Viin er god; thi Ret bør være Ret. —
I er en høflig Mand, det kan ei nægtes;
En prægtig Vært — men ingen dygtig Ridder.

Hugo (lægger Haanden paa sit Sværd)

Det siger I mig?

Ruprecht.

Lad mig tale ud,
Saa kan vi siden slaaes ifald I lyster.

Hugo.

Hvad vil I mig?

Ruprecht.

Belægge mine Ord
Kan ikke jeg, og vil jeg ikke heller.
En Ridder skal belægge sine Ord
Med Sværdet og sin Arm. Han skal ei være
En Irisk eller Nattergal, som synger.
Af Minnesangeri kan vi faae nok.
Men det har ingen Art; det svækker kun
Den gamle Tapperhed, og gior qvindagtig.

Hugo (spøgende)

Her er en Vise! Vil I læse den,
Saa skal I see, den vidner om en Mand.

Ruprecht.

Jeg kan ei læse. Stik den i Jer Lomme.

Hugo.

Saa hør da kun paa mig!

Ruprecht.

Jeg kan ei høre.

Hugo.

Forstaae mig ret —

Ruprecht (utaalmodig)

Og jeg kan ei forstaae!

Er jeg en Munk?

Hugo.

Hvad kan I da?

Ruprecht.

Slaaes kan jeg,

Og hævde mine Ridderrettigheder.

Hugo.

Og det kan ikke jeg?

Ruprecht.

Det vil vi see;

Det lader ikke til det. — Hver en Ridder
Optændes af en billig Harme mod
Forvovne Borgere, som alt begynde
Sig at forskandse rundt i alle Stæder,
Og trodse Ridderskabet og dets Magt.
Hvad ere disse Borgere? Kun Udskud
Af Almustanden, kun frigivne Trælle!
Og de vil hæve sig paa vor Bekostning?
Foragte vore gamle Vaaben? Nægte
Os Told og Overherskab? — Selv regiere,
Og svinge sig til en selvstændig Stand?

Men I skal lære det! Ja I skal lære
Igien at binde Skoe med Bast!

Hugo.

Tael ud! saa vil jeg svare.

Ruprecht.

Ridder Hugo!
Enhver af os bekriger dem som Fiender.
Vi lure paa dem, snappe deres Varer,
Og tvinge dem at skiælve for vor Borg.
Men hvad giør I? I laer dem gaae i Fred!
Besøger dem vel ogsaa undertiden
I deres Huse; holder Børn til Daaben;
Og drikker med den tykke Borgemester
Af samme Krus —

Hugo.

Som med den tykke Ridder!
Hvorfor ei det, naar Kruset først er fyldt?

Ruprecht.

Hamborg og Lybek har forenet sig.
Man taler om en Hanse som skal sluttes
Imellem alle tydske Handelstæder.

Hugo.

Det veed jeg.

Ruprecht.

Og I sidder stille dog
Med Hænderne i Skiød, og taaler det?

Hugo.

Misunder du Skildpadden da sin Skal?

Ruprecht.

I Skal og Plader skal en Ridder gaae!

Hugo.

Den Ære deler han med Krebs og Hummer.

Ruprecht.

I spørger i Utide. At I ikke
Til Korstog væbned Jer med Keiseren,
Kan ei fortrydes paa. Den hellige Fader
Bandsatte ham; og ingen ærlig Christen
Kan være dette Tog bekiendt; skiøndt mange
Gik med, og skiøndt det lykkes, som det lader.
Men det er uanstændigt at I taaler
En Slange næres dybt i Landets Barm.
Vi vil udruste os mod disse Stæder,
Især mod Bopbard som er nærmest her.
Vil I gaae med, med Eders Riddersvende?
Det er mit Ærind.

Hugo.

Nei. — Det er mit Svar!

Ruprecht.

ei? Og hvorfor ei?

Hugo.

Kan I høre?

I forstaae?

Ruprecht.

Saa meget jeg behøver.

Hugo.

øler mig en Riddersmand, som I;
Riddersmandens Pligt, saa vidt jeg lærte,
elvopofrelse paa Ærens Vei,
agren med sin Rettighed, som Høkrens
Sølv og Guld. Hvis vi har ædle Fædre,
bør vi gaae i vore Fædres Spor.
: dem — det er en hellig Gave,
ingen Borger kan berøve os.
ır bemægted os det stolte Field;
Borgeren vindskibelig i Dalen
e sine Kræfter. Rom og Sparta
Stæder, hvorfra Verdens Helte gik,
t deres Ahner var en blandet Pøbel.

Jeg rører ei mit Sværd mod denne Hanse.
Kun lidt bekymrer Verden mig desuden!
Isald Mongolen kommer, skal jeg stride.
Men hvis I ei er blinde, maae I see,
At denne Strid er Fædrelandets Grav.
Og om end Fredrik kommer lykkelig
Hiem fra Jerusalem, og trodser Paven, —
Jeg forudseer det alt — han løber sønder
Sin stolte Pande dog mod Mailands Ringmuur.

Ruprecht.

Nu har jeg intet meer at sige Eder.

Hugo.

Saa bring mig Svar! — og kom, naar I har Tid,
At prøve hvo der er den bedste Ridder.

Ruprecht (drager sit Sværd)

Det kan vi prøve strax!

Hugo (stiller sig til Forsvar)

Som I befaler!

(De fægte. Ruprecht saares i sin Arm, og taber sit Sværd; han tager det op igien i venstre Haand)

Ruprecht.

Fordømt! Det var et Lykketræf! Giv Tid!
Vi tales ved igien, naar jeg er lægt.

Hugo.

a tit, I vil! Jeg er til Tieneste.
g med ham, Treugott! Han forbløder sig.

Ruprecht.

Myggestik! Bliv der! Jeg vil ei hielpes.
en ved min Dyrendal det skal I angre!

(Han gaaer)

Treugott.

(der under det foregaaende Optrin har holdt sig i i Baggrunden, som en deeltagende Tilskuer; kommer glad frem)

t var en Ulvejagt, min ædle Herre!

(kysser hans Haand)

j takker Jer paa Borgerskabets Vegne.
t kalder jeg at bruge Sværd og Tunge!
t kalder jeg en Riddder! Tabte Du
n frygtelige Dyrendal, Knægt Ruppert?

Hugo (stikker sit Sværd i Skeden)

n er en Nar.

Treugott.

Ret saa! Og Narre maa man tugte
d Køller; ganske rigtig!

Hugo.

Nu paa Jagt!

Treugott.

O vi! Der venter Jer en bedre Løn.
Nu er jeg glad derved, at jeg kan bringe
Den trøstelige Tidende! Jeg frygter
Nu ikke nær saa meget. Eders Frue
Fortiener Eders inderligste Venskab;
Er I en Helt, — ved Gud hun er Heltinde!

Hugo.

Heltinde! Hvad betyder denne Varme?

Treugott.

Fru Kunigunde har indbudt Fru Bertha
Hid til sin Borg; her skal hun blive til
Herr Walther kommer fra Jerusalem.

Hugo.

Hvad drømmer Du?

Treugott.

Jeg taler Sandhed, Herre!
I skulde seet — O gid I havde staaet
Afsides nys, og hørt den ædle Hustru:
Hvor yndigt, hvor beskedent, hvor forstandigt —
Forstandigt siger jeg? Jeg haaber at
Det var forstandigt; efter denne Tvekamp,
Jeg vover haabe det.

Hugo.

Hvad? Bertha kommer!

Treugott.

„Ja! Han skal see sin Bertha. Hvorfor skulde
Da Mænd og Qvinder skilles ad som Nonner
Og Munke?" Det var hendes egne Ord.

Hugo.

Jeg troer Dig ei.

Treugott.

Saa troe Jert eget Øre!

Kunigunde (kommer forlegen og kiærlig)

Jeg — Kommer jeg maaskee for tidlig? Har
Den gamle Treugott underrettet Dig
Min Ven?

(Treugott nikker og gaaer)

Hugo.

Du vil i Sandhed —? Du har indbudt
Fru Bertha Walther til vor Borg?

Kunigunde.

Forlad
Mig, kiære Husbond! Selv jeg burde bragt
Jeg føler det — min Efterretning — strax;

Jeg var undseelig; vilde nødig at
Du skulde troe, jeg satte nogen Priis
Paa dette Indfald.

Hugo.

Til Herr Walther kommer
Fra Jorsal?

Kunigunde.

Bertha kieder sig i Franken;
Du sidder stille paa din Ridderborg.
En Mand er vant til Liv, Bevægelse;
Eensformighed er ham forhadt. Saa falder
Man let til Griller og Tungsindighed!
Hun er jo min Veninde, hun er Din!
Hun er elskværdig; som en Fredens Engel
Vil Bertha staae imellem os. Ved hende
Forenes vi, i det hun yndigt fylder
Den Tomhed, som har adskilt vore Hierter!

Hugo.

Er det dit Alvor?

Kunigunde.

Snart vil denne Borg
Da skinne som et Lys paa Rhinens Klippe.
Du er jo riig! Hvi sparer Du? Du troer

:g ynder Eensomhed? Jeg ynder den;
Men er jeg derfor ikke skabt til Glæden?
r Bertha her, vil snart forsamle sig
broget Brimmel Egnens Ridderskab.
un sidder da som Kredsens Dronning; mens
in Kunigunde mere huslig stille
r sine Giæster sørger, som Vertinde.
vi skulde vi forbittre Livet os?
it Hierte trænger til Adspredelse.
eg veed at Bertha dig er evig kiær.
vorfor ei det? Er helligt Venskab da
orbuden mellem Mand og mellem Qvinde?
u slaaer dit Øje ned? O hæv det op!
Skiænk mig et Bifaldsmiil! Ræk mig din Haand!

Hugo.

vad har Du giort! Og hvad har Bertha svaret?

Kunigunde.

Med Glæde tog hun mod Indbydelsen.

Hugo.

:aar kan hun ventes?

Kunigunde.

Uden tvivl idag.

Hugo.

Idag? Og du har intet sagt!

Kunigunde.

Fortryder

Min Ven, at jeg har overrasket ham?

Hugo (tager hendes Haand)

Føel i mit Haandtryk min Taknemlighed,
Og spar mig for Ydmygelsen!

Treugott (kommer hurtig)

Min Herre!

Min Frue! Af jeg løber — jeg veed ei
Hvor mine gamle Been har holdt det ud.
Fru Bertha —

Kunigunde.

Er hun der?

Treugott.

Er steget af

Sin Karm, og nærmer med sin Kammerfrue
Sig Klippeveien op til Borgen!

Hugo.

Bertha!

Har du seet rigtig, Gamle?

Treugott.

Troer I et
man kan kiende Roser fra det Grønne,
endt man har gamle Øine? Hun er der!

Hugo (omfavner henrykt Kunigunde)
Kunigunde føel mit Hiertes Slag!
Steen er falden fra mit Bryst; den fæle
tanke fra min Siæl! Nu smiler mig
Grønne som en Gud med sine Blomster.
l paa din Hugo! Den forbudne Frugt
okker stedse; men en Mand foragter
rane, hvad ham Tilliden betroede.
Spaadom skal opfyldes! Bertha skal
ne os igien, min Kunigunde.

Kunigunde.

Kunigunde! Treugott, hører Du?
Ild har Hugos Læbe kaldt mig fin!
obbelt, dobbelt er jeg nu belønnet.

(De gaae)

Treugott (ene, ryster paa Hovedet)
brændende Taknemmelighed hover
saare lidt! Og hun er glad derover!

Min stakkels blinde Frue! Mærkte Du
Da ei, det var ei Dig, men Bertha nu,
Hvem hans oprørte Siæl sig forestilled,
Og som han varmt omfavned i dit Billed?
Ulykkelige, rædselsvangre Dag!
Forbrydelse vil følge Selvbedrag.

(Han gaaer)

Hule Fieldhvælvinger. Paa den ene Side Opga
til Borgen, paa den anden Side Gruber og H

Bertha. Hortensa.

Bertha.

O min Hortensa! Kiænder Du igien
Den dunkle Hal? Hvor jeg mig vender hen,
Til disse Gruber og til Klippens Høie —
En velkiendt Gienstand møder strax mit Øie!
Her var det — her — hvor først jeg Hugo saae,
Paa denne Trappe! Her, i denne Vraa,
Min Haand han førstegang mod Læben trykte,
Og med en Alperose Barmen smykte!
Af brune Porphyr hvælver sig en Port,
Bygt af Naturens Haand; saa skiønt, som stol
Kom! Lad os stige mod den stolte Vælde,

dderen paa Rhinens høieFielde.
ver min Veninde? Dristig, frem!
ider jeg min Trøst; der er mit Hiem.

Hortensa.

:dle Frue, kom! Endnu er Tid —
igten vinde kiæk i Dydens Strid!
ig ei bid! Fælt gabe disse Huler —
ekomme mig, som Røverkuler.
)m igien tilbage til dit Slot!
i for Fristelsen dit Hierte blot!
det passe dine muntre Glæder
ikestanden og de sorte Klæder.
ble Husbond, som dig Himlen gav,
som en trofast Helt, paa Christi Grav.
ivs du fik et Bud, at Walther døde —
af Længsel dine Kinder gløde?

Bertha.

:ndt sit Maal: han Martyrkronen vandt!
i hvad Bertha søgte, Bertha fandt.
der du hans efterladte Mage,
dste Tilflugt til en Ven at tage?

Hortensa.

:enskab er et Ord, som Hiertet veed
ge, naar det mener Kiærlighed.

Bertha.

Du sværmer, min Hortensa. Ha men rolig!
Hvo stiger der af Gravens mørke Bolig?

(En Skare sortklædte Biergfolk stiger ud af Gruben, med Lygter i Hænderne)

Hortensa (forfærdet)

Jesu Maria Frels os i vor Nød!
Den hemmelige Ret af Jordens Skiød
Med røde Blus og sorte Klæder stiger,
At straffe den, som efter Synden higer.

Bertha.

Du sværmer, gamle Kone! Ængst Dig ei!
Af Gruben kun, — jeg kiender denne Vei—
En Skare Biergfolk frem for Lyset træder,
Med Lygter i de sorte Søndagsklæder.
Den fierne Klokke kalder dem af Jord,
Til Kirkens Hvælving og til Herrens Bord.

(Biergmændene, som nu alle ere stegne ud, slukke deres Lygter. Da de see Bertha og Hortensa tale de hemmeligt sammen. Spillemændene stille sig i Baggrunden med blæsende Instrumenter, Cither og Triangel. Tree Biergmænd, med deres Værktøi paa Skuldrene, træde høitideligt frem og stille sig i Midten af Skuepladsen. Stigeren nærmer sig beskeden med blottet Hoved)

Stigeren.

Velkommen, ædle Frue! I kommer uden Tvivl at besøge vort Herskab? Vi ere fattige Biergfolk, som gaae med vore Instrumenter, for at giøre Musik paa St. Elisabeths Dag. Tillader I os at synge Eder en Sang? Det vil maaskee more Eder at høre; og vi ville takke Eders Gavmildhed for en glad Dag!

Bertha.

O det er herligt! Jeg elsker disse Sange. Der hersker i dem en vis Tungsind, en Phantasi, en mandig Begeistring; som altid hos Folk, der ere fortrolige med Dødens Rædsler, og øve et saa besynderligt Haandværk.

Stigeren.

Sangen passer sig egentlig ikke her. Det er en Vise, vor Eedsvorne har digtet! En virkelig Tildragelse, om en utro Svend der hemmelig steeg i Bierget, for at rane, og som fik sin Løn af den giftige Dunst. Folkene have godt af at synge slige Sange; det opmuntrer dem, mens de arbeide, og aabner Hiertet for een eller anden nyttig Forestilling.

Bertha.

Jeg længes inderligt!

(Musik)

Første Biergmand.

En Grube staaer i Biergets Indre,
Den har en mægtig Sølvergreen.
De lyse Lag saa rige tindre,
Gedigent fra den haarde Steen.
Men som et Spøgelse fremtræder
Fru Kobold i de hvide Klæder,
Med Septeret af Dødningbeen.

Anden Biergmand.

Gak ei derind, før Luften rendses,
Den visse Død bag Skatten boer!
Men ei det fromme Varsel ændses;
Den gridske Hugger intet troer.
Med Lampen tændt, i sorten Trøie,
Han undersøger Gruben nøie;
Nedgleden af sin Knudesnor.

Tredie Biergmand.

Men neppe har mod Schachtens Side
Sit skarpe Huggejern han sat,
Før hisset alt han seer den Hvide,
Og Lyset blier i Lygten mat.
Paa Brystet sig den Bange kaster;

Men fæle Spøgels hurtig haster;
Og qvæler Dragen paa sin Skat.

Alle Tree.

Gak ei paa de forbudne Veie,
Indtræder Du til Biergets Aand!
Et ærligt Hierte maa du eje,
Skal Skatten løses fra sit Baand.
Thi Haabet er med Gru forbunden,
Og Mangen har kun Døden funden,
Som greb med en vanhellig Haand!

(Under Slutningen af denne Sang er Hugo kommet. Han standser og betragter Bertha med taus Inderlighed. Naar Sangen er tilende, hæver hun, som har staaet eftertænksom og hørt derpaa, sit Hoved, og bliver ham vaer)

Hugo (strækker sine Arme mod hende)
Min Bertha!

Bartha (lægger beklemt Haanden paa sit Bryst)
Hugo! — Himmel hvad betyder
Den fæle, frygtlige Varselsang?

(Tæppet falder)

Anden Handling.

(En Hauge ved Slottet)

Kunigunde. Hortensa.

Kunigunde.

Du bringer mig en daarlig Trøst, Hortensa!

Hortensa.

Der kommer intet ud af at bestrøe
Sig Tornebusken selv med falske Roser.
I har giort ilde med at byde os
Til denne Borg, min Frue! Meget ilde!
Fraværelsen alt havde nu begyndt
At læge Saaret i Fru Berthas Hierte.
Herr Walthers Død kom som et Tordenslag,
Og stemte hendes altfor muntre Siæl
Til Alvor og til Ruelse. Nu virker
Hans Død vel modsat.

Kunigunde.

Modsat! Og hvorledes?

Hortensa.

Een Muur har Skiæbnen sprængt imellem dem;
En eeneste staaer tyndere tilbage! —
Den Tanke griber let Indbildningen.

Kunigunde.

Hat som en Viisdomsugle Du forfulgt mig,
At ængste mig med dine Varselskrig?

Hortensa.

Hvis I vil høre Nattergalen slaae,
Saa skynd Jer ikkun tyve Skridt herfra
Til Rosenhækken, hvor min Frue sidder
Med Eders Husbond.

Kunigunde.

Du er svær og gammel,
Og for den Mørkes Blik er alting mørkt.

Hortensa.

Jeg skuer skarpt med mine gamle Øine.

Kunigunde.

„Stoel paa din Hugo! Den forbudne Frugt
Tillokker stedse; men en Mand foragter
At rane, hvad ham Tilliden betroede!"
Det har han selv mig sagt.

Hortensa.

Og er maaskee
Nu Frugten ikke meer forbuden Frugt,
Fordi den er betroet ham? Kiære Frue,
Jeg tvivler ikke om, at han har sagt
Jer den og endnu mange fleer Sentenser;
Saa vist, jeg troer, at hans Beslutninger,
Som svage Pæle mod den stærke Strøm,
Vil vakle ved det første Bølgekast,
Og svømme bort i Floden med det Andet.

Treugott (med en Blomsterkurv)
O mine stakkels Roser! — Gyldenlakker!

Kunigunde.
Har du saa travlt min gamle Ven?

Treugott.
Alting
Skal rives af til Krandse. Disse Krandse
Har Fanden skabt.

Kunigunde.
Nu Gud forlade Dig!

Treugott.
Det har de lært paa deres velske Tog!

ꝫ min Tid lod man sine Blomster voxe
Paa Buskene, og bukkede sig ned,
Naar man imellem vilde lugte dem;
Som dog var sjældent! Nu er Ryggen stiv;
Nu skal de plukkes. De skal hænges op
Med Granequiste og med røde Lygter.
En Skare Spillemænd er og bestilt!
Jo! vi har faaet Lystighed paa Borgen.

Kunigunde.

Siig mig —

Treugott.

Siig mig! Har jeg vel Tid at sidde?
Min Pige sidder — binder Blomsterkrandse
Med denne Ditlev. Ditlev er en god,
En vakker Knøs — men binde Krandse med ham,
Det havde Tid endnu.

Kunigunde.

Nu, gamle Treugott,
Du er forstemt idag.

Treugott.

Min gode Frue!
ꝫ er en Engel ellers, det veed Gud,
Men dette Indfald — Gud forlade Jer!

(Han gaaer)

Kunigunde (til Hortensa)

Ha jeg forstaaer dit Blik! Men qvæl mig ei!
Man ikke med en lav Mistanke Sorgen?
Den Tillid, som jeg har til Hugos Kraft,
Skal ikke Du, skal ingen røve mig.
Lad ham idag fornøie sig! Imorgen
Alt kalder ham den krigerske Trompet
Til nye Farer. Hugos Heltearm
Vil med sit Skiold beskytte Nabostaden
Imod en overmodig Ridderskare.
Kan den, der kæmper mod sin egen Fordeel,
Vel være frygtelig som Overtræder?

Hortensa.

Tit modner Solen Frugtens ene Side,
Skiøndt den, mod Bladet vendt, er grøn og bit[ter]

Kunigunde (i Tanker)

At Walther døde — var mig ubekiendt. —
Ifald man havde mig advaret først
Om Walthers Død — ei for min Hugos Skyld
For Berthas — da maaskee — Men er hans D[ød]
Da ganske vis?

Hortensa.

En Pillegrim har bragt

Det sørgelige Budskab. Sørgeligt,
Men ogsaa glædeligt! Han faldt som Helt,
Da først han havde nydt den Fryd, at holde
Sit Indtog i Jerusalem med Fredrik.
Gienvundet har han seet, og uden Sværdslag
Den hellige Stad, hvor Christus leed og lærte.
Han har hørt Messer paa sin Frelsers Grav.
Den Hule, som Joseph Arimathia
Ham kiøbte; hvor en sølvervinget Engel
Sad Paaskemorgen; — der har Walther seet
Paa sine Knæe, de fromme Præster bede.

Kunigunde (efter et Øieblikks tause Henrykkelse)
En sielden Lykke! — Men vi dele den!
Thi hvor Du er — der er en hellig Grav!
Og hvor Du træder undergaaer det Gode,
Som dog fra Evigheden var og er.
Men saa er ogsaa Døden kun en Skygge,
Fortvivlelse kun Lidenskab. Jeg stoler
Paa Hugos og paa Berthas Dyd: det kan
Ei være Synd. Men syndigt var det, om
Jeg ængstede mig nu med feige Tvivl.
Hvad jeg har giort, er skeet i Kiærlighed.

Hortensa.

I rører mig, min Frue! Tilgiv mig,
Hvis jeg med mine Ord har krænket Eder.
Saa from en Siæl, som I, kan ei fortvivle.
Skee hvad der vil — I er i Sikkerhed.
I er uskyldig! Eders lyse Stierne
Kan ikke Tordenveirets Mørke slukke;
Fordunkles kan den kun et Øieblik!

Kunigunde.

Den trange Vei, her giennem Jordens Dal,
Er fyldt med Kors og Tørn til begge Sider.
Erindre Dig, naar Du uskyldig lider,
At evig Fryd skal lønne korte Qval;
Og at kun Flammen af en jordisk Smerte
Kan luttre det forfængelige Hierte.

(De gaae)

Hugo. En Flok Spillemænd.

Hugo.

Det glæder mig at see Jer, mine Venner! Musiken var mig altid en kiær Kunst. I ere Tydske komne fra Italien?

En Musikant.

ædrelandet har fyldt vore Hierter med Fø= og Ild strænge Herre! I det muntre Veks= lærte vi at forbinde Hiertets Røst med skiøn= :oner, og det Vanskelige i vor Kunst med en Enfoldighed.

Hugo.

Hvis saa er, maae I være Mestere i Eders Hvad hedder det unge Menneske der, med aabne Ansigt?

Første Spillemand.

Vi kalde ham Ozart, Eders Strænghed! Han ndt med Musikken paa Vuggen. Da man først ıte hans Navn, der har noget lignende med denne raabte Ekkoet: „O zart!" Siden den Tid er han ikke andet mellem os.

Hugo.

Hvad spiller Du for et Instrument, min Ven?

Ozart.

Violoncel, Herr Ridder!

Hugo.

Du er min Mand! Hvis du forstaaer at bruge Bue, saa er Du hersker over mine Taarer.

Det er mig kiært, at jeg har dig her. See, Ozart! Det er mig om at giøre, i et Øieblik at vække Erindringen om længstforsvundne, søde Dage; om i et Nu, at tilbagetrylle de forsløine Solglimt af min Vaarhimmel. Det er umulig at bringe denne Stemning tilbage ved det svage Redskab, som man kalder Ord. Kiære Ozart! Her staaer et Træ i Nærheden, hvor jeg har skaaret et Navn! Omkring Navnet hænger en Krands. Vil Du sætte Dig bag Løvhækken? Og naar jeg kommer med en Veninde — vil du da være min Nattergal, Ozart? min søde Drøm om svundet, utilbagekaldelig Lyksalighed?

Ozart.

I forlanger for meget, Herr Ridder! Men jeg vil giærne spille, hvis I tillader mig at tage et Par Instrumenter med, for at understøtte mit.

Hugo.

Giør, som Du vil! Jeg bruger Eder alle mine Venner! Eders Trompeter og Pauker skal følge mig over Rhinen til Slaget i Morgen, naar Solen staaer op. Eders Violer og Oboer skal fylde Salen i Aften, med Munterhed og Liv. Men nu

ager jeg Eder ikke! I kunne gaae hen i Herber-
t og lade Eder beværte! Jeg beholder kun Ozart
bage med et Par Valdhorn og Fagotter! Ikke
adt?

Ozart.

Hvis I tillader det, skal jeg nok indrette alting
a det Bedste.

Hugo (til den gamle Musikant)

Er han virkelig slig en Troldmand, som On
jer?

Musikant.

Strænge Herr Ridder! Man fortæller om den
llige Jomfru Cæcilia, at naar hun sang ved sit
rgel, lyttede alle de skiønne Engle fra Himlen
smilte dertil; saaledes gaaer det ogsaa Den-
, kun at det istedet for Engle, er deilige
ger.

Ozart.

Lad det Drilleri være, Rudolf! Tro ham ikke,
rr Ridder!

Hugo.

Han er smaattalende.

Musikant.

Munden er ikke hans Instrument, strænge Herre! Han tænker i Toner, og beviser Eder fine Meninger i Harmonier.

Hugo.

Destobedre! Følger mig, mine Venner!

(De gaae)

Et andet Sted i Haugen.

Ditlev med en Blomsterkurv, Dorothea binder en Krands.

Dorothea.

Du er for god, Ditlev, med at giøre dig al den Umage for min Skyld.

Ditlev (rækker hende Blomster)

Du forsmaaer dog ikke min Hielp?

Dorothea (tager dem)

Tak Ditlev!

Ditlev.

Det er en herlig Hauge! Den ligger saa høit paa Klippen; man har de prægtigste Udsigter over Rhinen.

Dorothea.

n giør det dig dog nu ikke ondt, at have for-
le dine Schweizerbierge?

Ditlev.

n Moder var en Rhinlænderinde. Det var
om noget drog mig herned. Det forekom-
ig sydligere her, skiøndt det er nordligere.
milder Luft, mere Munterhed og flere
r.

Dorothea.

mig endnu en Rose!

Ditlev.

har ingen flere. Denne Purpurlilie vil
smukt i det Grønne.

Dorothea.

a maa jeg endnu have lidt Ambra. — See
u er Krandsen færdig.

Ditlev.

r den er smuk!

Dorothea.

skal den hænge! Dette Navn har Ridder
gravet ind i Træet med sin Landse, for sem
en.

Ditlev (læser)

„Bertha!" Det er næsten udvoret igien.

Dorothea.

Det gyser i mig, Ditlev, ved at hænge ben hen. Det er en syndig Kiærlighed!

Ditlev (griber hendes Haand)

Dorothea! jeg veed en Kiærlighed, som er uskyldig. Gyser Du ogsaa for den?

Dorothea.

Slip min Haand! Der kommer Nogen.

Ditlev.

Imorgen drager jeg i Krig med Ridder Hugo! Maaskee seer du mig aldrig meer.

Dorothea.

Da vilde jeg gyse.

Ditlev.

O Dorothea! Hvor gierne vilde jeg falde, naar jeg vidste du vilde begræde mig!

Dorothea.

Kiære Ditlev!

Ditlev (omfavner hende)

Elskte Pige!

Dorothea.

Stille! Der er Ridder Hugo og Frue Bertha.
Følg mig hen i den anden Gang!

Ditlev.

Jeg følger dig til Verdens Ende!
(De gaae)

Bertha kommer med Øinene dybt hæftede paa
Jorden; Hugo følger hende.

Hugo.

Hun gaaer, som var hun ikke selv tilstæde!
Som blev hun ængstet af en hæslig Drøm!
Er dette Bertha, Rudolfs muntre Datter?
Ak sorgfuld Eensomhed har overtrukket
Den lyse Himmel med sin vaade Sky;
Saa maa det blankeste Metal vel rustne!
Min Bertha! —

Bertha.

Walther!

Hugo.

Walther er i Graven;
Vi leve Bertha! Lad os nyde Livet
For Skiæbnen lukker Øiet til for evig.

Bertha (seer paa ham)

For evig? Hvad er da Udødligheden?

Hugo.

Et yndigt Eventyr, som Barnet hører,
Og som den Ældre minder sig med Veemod.

Bertha.

Er det dit Alvor? Troer Du endnu altid
Det er forbi, naar ranglende Skelet
Paa Døren banker med sin blanke Lee?

Hugo.

Har ogsaa Tidens Syge smittet Dig?
Besøger Du din Hugo, for med ham,
I Skyggen af de kiøle Rosenhækker,
At sluges af Spidsfindigheders Dyb.

Bertha.

Spidsfindighedens Vei er lang og knudret;
Religionens kort, hvis Du har Vinger.

Hugo.

Du er min Engel; og det Eneste,
Som binder mig til Glæden og til Livet.

Bertha.

Ak arme Hugo!

Hugo.

Du beklager mig?

Bertha.

Brøstfældig er den Traad, som binder Dig.

Hugo.

Brøstfældig Du? Nu saa er Sommeren
Midt i sin bedste Blomstren skrøbelig.

Bertha.

„Thi Haabet er med Gru forbunden;
Og Mangen har kun Døden funden,
Som greb med en vanhellig Haand!"

Hugo.

En Biergmandsang! Enfoldig, sværmerisk!

Bertha.

Den lyder mig bestandig for mit Øre.
Den svæver som en begsort Grif i Skyen,
Hvorhen jeg gaaer, og slaaer med sine Vinger.

Hugo.

Musikens Kraft er stor; behersker Hiertet,
Og stemmer Følelsen hvorhen den vil.
Tilfældig har en Melodi forstemt Dig. —
En Melodie skal muntre Dig paa ny!

Bertha.

Ak ingen overgivne Glædestoner!
De qvæle mig.

Hugo.

Nei Bertha! Frygt kun ek!
Ei med en tyrkisk skingrende Musik
Skal Dødens Rædsler snedig overdøves.
Ei Lyst, kun Veemod hæver ægte Kummer.
O Bertha! kiænder Du det Sted igien?
See dette Træ! Her præged jeg dit Navn
Den sidste Dag, da Skiæbnen undte mig
Dit Selskab, stakket før din Bryllupsfest.
Da var Du en Viol i Hugos Vaar;
En Rose nu Du dufter i min Sommer.
O glem det fæle, tomme Mellemrum!
Glem hver en Hindring, som har skilt os ad!
Erindre Dig den Salighed, vi nød;
Og føl, vi atter leve for hinanden!

Bertha.

Ak Gud mit Navn! og i en broget Krands!

Hugo.

Hver Knup, hvert Blad dig vidner om en Fryd,
Som blomstred her — og visned!

Bertha.

Hugo! Hugo!
Kom! lad os atter søge Kunigunde;
For farlig er os denne Eensomhed.

(En sagte Musik lyder bag Hækken)

Bertha.

O søde Toner!

Hugo.

Sæt Dig ved min Side!
En Sangfugl er mig sendt fra Ginistan,
Som huldt forstaaer at synge svundne Glæder.
Kom! sænk din Siæl i din Erindrings Sø!
Et klart af Toner sammensat Chrystalslot
Staaer dybt paa Bunden. Lad os sværme der!
I Haven plukke Roser med hinanden;
Med Haand i Haand og Blik i Blik! Fornøie
Os ved det fiælne Bord, der stiger op
Af Gulvet, med de nydeligste Retter.
Ha, tidsnok kommer Havuhyret Skiæbne,
Og knuser snøftende den skiøre Glasvæg!

Bertha (kiærlig)

Du er dog end den gamle Sværmer, Hugo!

(En Violoncelabaglo udtrykker de Forelskedes Følelser, mens de sidde Haand i Haand. Lidt efter lidt ophører den. Hugo og Bertha reise sig, og betragte hinanden henrykte)

Hugo.

Du tier, søde Stemme! Paa din Vinge
Bortfierne sig de lykkelige Minder.
Erindrer Du dig Bertha, hvad vi svore?
En trofast Kiærlighed, skiøndt Skiæbnen skildte
Dig fra din Ven.

Bertha.

Jeg mindes det. Ak, Hugo!
Du brød din Eed!

Hugo.

Jeg min?

Bertha.

En Anden gav Du
Din Haand.

Hugo.

Jeg Arme! I det svage Haab
Maaskee at faae et Barn, jeg kunde elske,
En Arving til min Borg og til mit Navn.

Bertha.

Hun gav Dig ingen Børn.

Hugo (mørk)

Ei det engang!

:it Navn skal døe med mig! Min Borg skal Lusten
›rbrænde til en sørgelig Ruin;
aar den har staaet ud sin Tid paa Klippen,
: Opholdsted for Ravne — Flaggermuus —
g — ja — maaskee mit blege Spøgelse
il slaae med Døren her ved Midnatstide.

Bertha.

9, hvilke fæle Forestillinger!

Hugo.

a, ulyksalig er jeg, skabt til Kummer!
ian stod en Vredesengel for mit Eden —
lu er han borte med sit svovlblaa Sværd.
Du lever, blomstrer i en dobbelt Skiønhed —
Jeg lever, jeg er ung og stærk og henrykt.
Vi elske! Men en svælgende Befæstning
Adskiller os paa ny. Og hvad? En Fordom!
En Drøm! Hvem er hun? Ha, lad denne Nonne
Gaae i sit Kloster og tilbede Himlen,
Men ei forstyrre Kiærlighed paa Jorden.

Bertha.

Glem A: vi takke hende for den Lykke
lt sees igien.

Hugo (med stigende Heftighed)

Min Bertha, sværmer Du?
Jeg takke? Ja, jeg tilstaaer Dig den Svaghed,
Jeg sank til hendes Bryst. Det var beregnet!
Den første Glæde giorde mig som drukken;
Gud veed hvad jeg har talt. Men takke? hende?
Fordi jeg seer Dig? Hvo vil mig forbyde
At see Dig, tale Dig? Ei Keiseren,
Ei Paven mægter det. Og det vil hun?

Bertha.

Hun vil det ei! Skiøn paa en venlig Handling!

Hugo (bitter smilende)

En venlig Handling? Bertha, Bertha! jeg
Begynder stærkt at tvivle om dens Ægthed.
Thi klog, forsigtig er min Kunigunde.
Umulig! denne Selvopoffrelse
Var unaturligt! Mere, den var nedrig!
Jeg kunde hade hende; men foragte —
Nei! hun er stolt og snild; og for at lede
Den Ild hun ei kan dæmpe, derfor kommer
Du her. Thi er en Samlingsplads nødvendig,
Saa er den bedre valgt hos Kunigunde.

Hvor alting forgaaer for hendes Øine,
End om det var hos Bertha selv, i Franken.

Bertha.

Mistænkelige!

Hugo.

O jeg kiender hende!
Meer var mig ingen Siæl modbydelig.
For kold til at forløbe sig, for tom
Til at indtages inderligt af Noget,
Staaer hun saa stiv og rolig som en Støtte.
Afholdenhed er hendes bedste Dyd,
Natur og Liv er hende ligegyldig.
Hun overseer sin Skaber i hans Værk,
Og sætter det foragtende tilbage
For hvad hun i sin syge Fantasi
Sig drømmer om et Hisset!

Bertha.

Hugo! Hugo!
Bland ikke Vanvid ind i din Fornuft!
Ak! vækker ikke Alt, selv Kiærligheden,
En Længsel, som ei her kan tilfredsstilles?

Hugo.

Skiænk mig din hele, hele Kiærlighed,
Saa er jeg salig:

Bertha.

Ak, min Ven! Du sværmer.

Hugo.

Den sværmer ei, som veed hvad han attraaer.

(Kaster sig paa et Knæ)

Skiænk mig din Kiærlighed, tilbedte Bertha!

Saa er jeg salig.

Bertha.

Hugo!

(Hun hæver ham i sine Arme, han trykker et Kys paa hendes Læber. I dette Øieblik kommer Kunigunde; da hun seer dem saaledes, standser hun bestyrtet og raaber fortvivlet)

Kunigunde.

Ha Utaknemlige! Er det min Løn?

(Hun gaaer hurtig bort)

Bertha.

O Himmel!

Hugo (med en vild Latter)

Saae hun det? Ha ha ha ha!

Net saa! Hun saae det? Rigtig! Og Du tvivler

Endnu om denne fine Plan? Ha, Trædske!

Har Du os snedig fulgt i Hælene?

Du blegner Bertha? Fy, hvem vilde blegne?
Hun trodser? Godt! Saa vil vi ogsaa trodse.
Nu er jeg glad. Signalet er os givet.
Har jeg min Fiende — Vel! saa veed jeg hvad
Jeg har; men farlig er den falske Ven.
Frygt ei min Elskede! I Aften glæder
Sig denne Borg med os ved Spil og Dands.
I Morgen kalder Solen mig til Kamp;
Og Du skal laurbærkrone Heltens Isse,
Naar blodbestænkt han iler til din Favn.

Bertha.

O Gud! opfyldes alt min Biergmandsang?

Hugo.

Frygt ei! Frygt ei! Det var en Bryllupsklang.

(De gaae)

Et Værelse paa Ruprechts Borg

Ruprecht med Haanden indbunden i et Tørklæde,

En Tiener.

Ruprecht.

Jeg maa ingen Viin drikke, Wolfram?

Tieneren.

Nei, strænge Herr Ridder! det har Lægen forbudet.

Ruprecht.

Hvorfor?

Tieneren.

Det hidser Blodet, og hindrer Saaret i at læges.

Ruprecht.

Og min Haand bliver stiv, og jeg kommer ikke til at røre Fingrene derpaa?

Tieneren.

Det har han sagt, desværre. Senerne ere overskaarne.

Ruprecht.

Altsaa, paa den Maade hverken slaaes eller drikke!

Tieneren.

I faaer at have Taalmodighed for det Første.

Ruprecht.

Hverken slaaes, drikke eller jage!

Tieneren (trækker paa Skuldrene)

Ruprecht.

Levende begravet paa min gamle tomme Borg! — Tak Hugo! (Han gaaer hæftig op og ned af Gulvet og grunter i Harm) Welfram!

Tieneren.

Herr Ridder!

Ruprecht.

Du skal sige Borgcapellanen at han kommer til mig i Eftermiddag med sin Hostie.

Tieneren.

Hielp Sancte Christoffer, Herr Ridder! Vil I lægge Eder til at døe?

Ruprecht.

Døe, din Taabe? Hvem tænker paa Døden?

Tieneren.

Man maa dog itide skille Klinten fra Hveden.

Ruprecht.

Jeg vil heller være Klint end Hvede. Ukrud forgaaer aldrig!

Tieneren.

I forlanger Præsten?

Ruprecht.

Jeg har giort en Eed; jeg har svoret en Blod-

havn. Det vil jeg tage Sakramentet paa, inden jeg betænker mig igjen."

Tieneren.

Jeg skal sige det til Broder Augustin.

Ruprecht.

Og hent mig saa Markolfus, min Nar, med det samme.

Tieneren.

Han ligger og fryser under Dynen. Han har faaet Kolden igien i Aftes, ved at gaae saa silde over Slotsgaarden.

Ruprecht.

Saa lad da Dvergen Claus Klumpe komme ned.

Tieneren.

Han kan ikke forlade Taarngangen. Vi have jo Feide! Naar han ikke blæser rigtig i Hornet, hvordan skal vi da bære os ad med Vindebroen?

Ruprecht.

Hvad skal jeg elendige Menneske da fordrive Tiden med?

Tieneren.

Jeg skal hente Jer Roland og Sultan, Herr Ridder! Det er dog Jeres kiæreste Omgang.

Ruprecht.

Er Du gal? Skal de rive mig Bindet op om Haandledet?

Tieneren.

Det er sandt! Ja saa veed jeg intet Raad.

Ruprecht.

En Krig! En ordentlig Krig! og jeg er ikke med.

Tieneren.

Der bliver nok Krig oftere i Verden, Herr Ridder! saa kan I være med.

Ruprecht.

Niding! Du er vel bange for dit Skind? Du er vel glad over at Du skal blive hiemme? Men trøst Dig ikke! I skal alle til Hest! Alle snøres i Harnisk. Jeg venter min Søn, min Morits! Han gaaer i mit Sted til Boppardt.

Tieneren (vil gaae)

Ruprecht.

Wolfram!

Tieneren.

Herr Ridder!

Rupprecht (i en mildere Tone)

Og fyld mig saa, for Løiers Skyld, den elsfen-beens Pokal med gammel Hochheimer.

Tieneren.

Wil I dog handle mod Lægens Forskrift?

Ruprecht.

Ei hvad! Haanden bliver jo dog stiv alligevel.

Tieneren.

Men Heden?

Ruprecht.

Pah! Jeg kan taale baade Hede og Kuld!

Tieneren.

Hvad skal jeg —

Ruprecht (opbragt)

Betænker Du dig? Himmel og Jord! Skal mine Tienestefolk giøre sig opsætsige mod mig. Troer Du alt, jeg er en værkbruden Mand? (Han griber efter sit Sværd der hænger paa Væggen med Keiten; men farer strax hen med den over den Hein som smerter ham ved Bevægelsen) Hugo! Hugo! (Han stamper i Gulvet)

Tieneren.

Taarnvægteren blæser! Vindebroen gaaer ned! Det er Ridder Morits, Eders Søn.

Ruprecht.

Himlen være lovet! Skal jeg see ham igien efter tre Aars Forløb? Morits, Morits! Du kommer i en lykkelig Stund. Du redder din Fader fra Fortvivlelse!

Morits

(Kommer i en overbrevet prægtig Dragt fra de Tiders; med en Falk paa sin Haand, langsnablede Skoe med Biælder o. s v. I det han seer sin Fader flyer han Falken til en Tiener som følger ham)

Min Fader! (til Tieneren) Tag min Falk! —
Omfavn mig Fader!

(Han omfavner ham)

Ruprecht.

Fordømte Dreng! Au! Plager Fanden Dig?

(Han støder ham for Brystet tilbage)

Morits.

Hielp Himmel! har I saaret Eders Haand?

Ruprecht.

Kan du ei see? Hvor har Du dine Øine?

Morits. (synker paa et Knæ)

Forladelse, min Fader! Glæden ene
At see Jer frisk igien, forblindte mig.

Ruprecht.

Seer Du mig frisk igien? Jeg troer den Dreng
Er fra Forstanden! Du har deilig lært
Dit Ridderskab hos Greven af Provence.

Morits.

Forlad mig det, min Fader! Uden Selvroes,
Jeg troer at have lært, hvad jeg behøver.
Den altfor hæftige, den høie Lyst
Henrev mig. Har I saaret Eders Haand?

Ruprecht.

Nei, Fiante!

Morits.

Hvordan skal jeg da forstaae
Den sære Tale?

Ruprecht.

Tale! Kan en Ridder
Ei faae et Saar, med mindre han som Trugses
Skal give sig det selv med Forskiærkniven?

Morits.

Ifald en Ridder har fornærmet Eder,

: Adel, af en Byrd og Rang
r ham værd at staae mod mine Vaaben —
rger Eder ved mit Hiertes Dame,
Margnerithe de la Brodonse,
skal hævne Eder som en Ridder.

Ruprecht.

Du vil hævne mig? Det kan jeg lide,
p! Hvad skal den Knælen til?

Morits (reiser sig)

Min Fader!

Ruprecht (betragter ham)

in er pyntet! Er det saadan Brug
imond af Toulouse?

Morits.

Ikke ganske!

t er min Selvopfindelse!
evens corte d'amore har jeg lært
:. Eders Søn er Troubadour!

Ruprecht.

? En Tyrk, en Hedning? Er du gal?

Morits.

ubadour: Opfinder, Minnesanger!

Ruprecht (synker paa Stolen)

Gud hielpe mig! Det var det sidste Stød.

Morits.

En ægte Ridder maa med Kunst forknde
Sin Tapperhed med sandt Galanteri.

Ruprecht.

Da har jeg aldrig vidst hvad det betød,
Og bilder mig dog ind, jeg er en Ridder,
Fra den Tid jeg kan bruge Sværd, og ride.

Morits.

Min Fader! der maa giøres Forskiæl paa
En Ridder og en Rytter.

Ruprecht.

Jeg er Adel.

Morits.

Det er en sand Lyksalighed. Men vor Tid
Er bleven sær med det: Man mener i
Provence, hvor man dyrker Muserne,
Det er ei nok at være stærk og fornem,
Det er jo Jernet med — og er i Bierget
Af gammel Slægt; men er dog ikke Guld,
Fordi det mangler Smidighed og Glands.

Ruprecht.

t klinger artigt! Hvem har sagt dig det?

Morits.

t har min Mester Ludvig i Provence.

Ruprecht.

r du nu ogsaa lært det Provensalske?

Morits.

, hele Viser kan jeg udenad.

Ruprecht.

lad mig høre Een, hvordan den klinger!

Morits.

ıaledes sang en høflig Troubadour
l Fredrik Barbarossa i Turino:

Plas my Cavallier Francés,
E la donna Catellana,
E l'onrar del Gynoés,
E la Cour de Kastellana;
Lou Kantar Provensallés,
E la Dansa Trinyzana.
E lou Corps Aragonnés
E la Perla Juliana;
Las Mans e Kara d'Anglés;
E lou Donzel de Tuscana.

Ruprecht.

Det klinger smukt! Det var vel ikke muligt
At faae saa smuk en Klang i vore Sprog?

Morits.

Det skulde jeg dog mene. Vil I høre
En Minnesang, jeg selv har giort?

Ruprecht.

Ja nok!

Kun ingen Følelser og Grillenfænger,
Og melankolske Tanker, hvad det hedder!
Det kan jeg ikke udstaae for min Død..

Morits.

Frygt ei! Der er slet ingen Tanker i;
Det er kun Hiertets tryllende Musik,
Som jeg i Riim har udgydt for min Dame:
„Søde Mø! døe — maa mit Hiertes Blomst so
uden Solens Skin.
Nattergal — Skrald — lyder dog saa sødt i Skoven in
Ak saa bold, men saa kold est Du Vene, Hulde!
Englesang, — Klang, — rører ei og smelter ei din Kulde
Min Fader! see det var det første Vers!

Ruprecht (med en stolt Forundring)

Det klinger bedre, naar jeg selv skal sig' et

d Provensalsken; skiøndt Du er min Søn! — —
: Ridder Hugo! bi et lille Korn,
r er din Overmand. — Men Morits, Morits!
ir Du nu ogsaa rigtig lært at slaaes?

Morits.

er holdtes ingen ridderlig Turnering,
vor jeg var ikke med. Hvad seer I her?

Ruprecht.

n gylden Kiæde! Er det ægte Guld?

Morits.

en har til Tak jeg vundet af min Dame.
r seer I dette Baand! Det bærer jeg
:standig hos mig, som en Amulet,
: Talisman i Nød. Det Baand har slyngt sig
n hendes blonde lysegule Lokker.

Ruprecht.

r Du forlovet Dig paa egen Haand?

Morits.

lovet mig? Ak, kiære Fader! der
mange Landser brydes, mangen Ridder
Sadlen stikkes, før det kommer saavidt.

Ruprecht.

d har Du faaet malet paa dit Skiold?

Morits.

Et Vaabenmærke, for at være kiendt,
Naar Jern mig dækker i Turneringen.

Ruprecht.

En kroget Bielke?

Morits.

Det er Sigfrid Thurn,
Vor Stammefaders Arm; med kroget Arm,
Holdt han sit Sværd, da denne Borg han vandt.

Ruprecht.

Fortræfligt! Det skal være Stammens Vaaben.

Morits.

Det lod jeg male, da mit Hiertes Dame,
Ved en Turnering paa Sanct Thomas Dag,
Mig førte ind i Skranken, ved en Kiæde
Af hendes Haar, til Tegn paa, jeg var Slave.

Ruprecht.

Hør Morits! Vi har Krig med Staden Boppard!

Morits.

Det hører jeg.

Ruprecht.

Jeg kan ei selv gaae med;

Ridder Hugo har i Tvekamp skaaret
alle Sener over paa min Haand.

Morits.

Sanct Sebastian og ved min Dame,
hævner jeg!

Ruprecht.

Vel, det var just min Meening.
finder ham, den feige Pøbelvæn,
llem Borgerne, som deres Forsvar.

Morits.

Hug skal gaae fornemmelig mod ham.

Ruprecht.

dygtig Flok af harniskklædte Mænd
venter, hvormed Du endnu i Morgen
støde til den anden Hær.

Morits.

Heel vel!

Ruprecht.

Levnetsmidler skal I ikke mangle.

Morits.

d Levnetsmidler? Vi har Krat og Vildt!
Fyder os i Skoven en Kanin,
ykker Blodet, flaaer os Huden af,

Strøer den med Salt, og spiser saa den raa.
Det kalder man chevrenil de presse, min Fader!
Den sande nouriture des héraux!

Ruprecht (folder sine Hænder)

Nu gaaer jeg glad og rolig i min Grav.
See der! der kommer Wolfram alt med Vinen.
Drik med din gamle Faer i Aften, Morits!
I Morgen skal Du hævne ham.

Morits.

Det skal jeg,
Ved Sanct Sebastian og ved min Dame,
Marie Margueritte de la Brodoirse.

(De gaae)

Dunkholder Brønd.

Et Bord og Bænk uden for Værtshuset.

Værten, tvende Riddersvende.

Værten med en Flaske Rhinskviin og Glas.

Sætter Jer, I gode Herrer! For Korsfarere, der ere vant til Cyperviin og andre dellikate Sager, er det vel ingen Herlighed; men I forsmaaer dog

et et Glas gammel Viin, voxet paa Fædrelandets Grund? (Afsides) Kunde jeg bare lokke udaf dem, hvem den fremmede Korsridder er!

Henrik.

Af de hede Vine, Herr Vært, kan man ikke drikke meget i varme Lande, for Sundhedens Skyld.

Værten.

Ja der maa være forfærdelig varmt. Derfor har vel ogsaa denne Apollo eller Mahomed, hvad han hedder, forbudet Tyrkerne Vinen? (Klinker) Altsaa — Fædrelandet har I ikke glemt. I ere vel Rhinlændere?

Henrik.

Vinens Skaal, Herr Vært! den voxer hvor der er Sol, og hvor der er Bierge.

Værten.

Hvor det fornøier mig at see de røde Kors paa Eders Kapper! Det maa dog være herligt at stride saadan for Guds Skyld. Skade, det just skulde falde Paven ind, at sætte Keiseren i Band, ligesom han var ifærd med at tvinge Kirkens Fiender.

Dibrik.

Ha! Paven blev vred, fordi Keiseren ikke første Gang kunde kæmpe mod Pest og Uveir. Men hvad

bryder han sig om det? Det andet Tog gik desto heldigere. Vi landede lykkelig ved Acre; Johanniter og Tempelherrerne kom os venligt imøde, indtil de fik Bandbullen at høre. —

Værten.

Saa var det forbi?

Didrik.

Gud velsigne den vakkre Herman von Salza. Han fik dem til at vende om igien; og alting blev bilagt paa den Maade, at Feldskriget ikke skulde skee i Keiserens, men i Guds Navn. —

Værten.

I glemmer at skiænke i Eders Glas.

Didrik.

Midt i November kom vi til Gaza —

Henrik.

Til Joppe, vil Du sige.

Didrik.

Det er sandt! Ved Gaza stod Sultanen af Aegypten, dengang Herre af Jerusalem, imod Sichem sin Fiende, Sultanen af Damaskus.

Værten.

Det maa være deiligt med alle disse Palmetræer

som der er i de hede Lænder; de have saadanne brede nedhængende Blade; det maa svale prægtigt i Middagsheden.

Didrik.

Fredrik foretrak den Førstes Venskab —

Værten.

Bliv ikke vred, jeg falder Jer i Talen: Er nu disse Mahomedanere virkelig Morianner, eller ere de kun blakkede i Huden?

Henrik.

De ere ligesaa hvide, som I, Herr Vært!

Didrik.

Kort at fortælle: Fredrik foretrak den Førstes Venskab, og ved kloge Underhandlinger bragte han det dertil uden Sværdslag, hvorhen hans Formænd ikke kunde bringe det, ved de første Blodsudgydelser.

Værten.

I kan troe, her er ogsaa rart i dette Land. Her er saamange deilige Suurbronde saa det er en Lyst; og længer henne mod Rhense, staaer den berømte Kongestol, muret i en Ottekant med syv

Svibbuer af store Qvaderstene, paa en grøn Plad mellem høie Valnøddetræer.

Didrik.

Kort og godt: Fredrik vinder Jerusalem, gaae ind i Kirken, og da ingen Præst vil messe, sætte han selv Kronen paa sit Hoved, og Herman von Salza holder en Tale til Folket.

Værten (afsides)

Han fortæller mig alting, undtagen hvad jeg vi vide. — (Høit) Det maa være en Glæde for ederε gode Herre, efter lang Tids Forløb, at vende til bage til Slægt og Venner.

Henrik.

Det kan I troe!

Værten.

Men han seer mig dog saa bedrøvet ud!

Henrik.

Det lader kun saa.

Værten.

Har I langt hiem, med Forlov?

Didrik.

Kort at fortælle Herr Vært! Tempelherrerne —

Værten.

Glem ikke hvad I vilde sige! Der er en fremmed Herre med Eders Husbond; man siger det er en Dansk. Er det sandt?

Henrik.

Jo det er sandt.

Værten.

Herregud! saa kan der dog trives Mennesker i disse nordlige Enemærker. Jeg meente der var ikke andet, end lutter Hvalrosser og Sælhunde, der snorkede saadan omkring paa Iisstumperne.

Henrik.

Jo, der findes ogsaa enkelte Mennesker hist og her; men de ere sieldne.

Værten.

Hvor nu saadan Een kan taale Heden i de sydlige Lænder.

Henrik.

Han kan taale hvad det skal være.

Værten.

Ak, der komme de sammen. De lader til at være fortrolige Venner?

Henrik.

Herr Vært, Jeg mærker hvad I ønsker at vide, og jeg kunde nok løse Jer Gaaden. Kan I tie?

Værten.

Ja jeg kan, min Ven!

Henrik (slaaer ham paa Skulbren)

Det kan jeg ogsaa.

(Han gaaer)

Didrik.

Han er nu altid saa tradsig! Jeg er mere snaksom, Herr Vært, det har I nok mærket. Jeg vil fortælle Jer alting, hvis I giver mig et godt Ord.

Værten.

Ti for eet, min Ven.

Didrik.

Om Kongen af Jerusalem, om Sultanen af Damaskus, om Keiser Fredrik, om Ludvig den Hellige, ꝛc.! —

Værten.

Og om Eders Herre!

Didrik.

Ja vist, om hans Bedrifter, Heltegierninger, Udholdenhed til Lands og Vands —

Værten.

Samt hans Navn og Stand; Fødested, Forældre; Hustru og Børn!

Didrik.

Det er Viting. (Tager ham om Hagen) Fy Herr Vært! hvem vilde være saa nysgierrig?

(Han gaaer)

Værten (allene)

Har I ikke lært andet i det hellige Land end at holde Folk for Nar, saa kunde I lige saa gierne blevet hiemme.

(Gaaer ind)

Walther, Harald.

Harald.

Min Broder! og Du bliver ved dit Forsæt?

Walther.

Ja, Harald!

Harald.

Tag mig med!

Walther.

Nei, nei, min Ven!

Jeg maa gaae ene.

Harald.

Men Du sætter Dig
I øiensynlig Fare.

Walther.

Lad saa være!
Jeg fandt min Borg tom, som en Storkerede,
Naar Fuglen fløiet er til Indien;
Den kom tilbage, men den finder ei
Sin elskte Hun, — saa maa jeg søge hende
Hun er paa Hugos Borg.

Harald.

Hos sin —

Walther.

Tie, Harald!
Fornærm ei Bertha med et flygtigt Ord!
Hun er hos Kunigunde, sin Veninde.

Harald.

Hvad vil Du da?

Walther.

Mit skrøbelige Fartøi
Staaer mellem frygteligt Koral. Jeg speider
Med Loddet i min Haand.

Harald.

Hun troer Dig død.

Walther.

Det falske Budskab har forjaget hende
Fra Franken, hvor hun ejed ingen Ven.
Det er begribeligt.

Harald.

Men denne Hugo?
Han elskte hende jo; hun ham igien?

Walther.

Forelsket var den uerfarne Mø!
Et Ægteskab har hende lært at skiælne
Imellem Kiærlighed, og flygtig Elskov.
Ved Gud, hun fældte Taarer da jeg reiste.
Jeg maatte vriste mig af hendes Arm.

Harald.

Men Qvindefolket, Ven, er en letsindig
Nation, som ud af Øjet, ud af Hiertet.

Walther.

Man hører, Du har aldrig elsket, Harald!

Harald.

At Du vil skynde Dig til Hugos Borg,
For der at undersøge Leiligheden,

Det finder jeg naturligt. Men saa glem
Da heller ei Forposterne, min Broder!

Walther.

Hvis Bertha var mig troe, behøver jeg
Ei Nogens Hielp: Er hun mig utro, Harald,
Saa hialp mig ikke Keiser Fredriks Hær.

Harald.

Og hvis — thi Walther, thi; det veed Du dog,
Man maa belave sig paa hvad der kommer —
Og hvis Du finder din Forventning skuffet?

Walther.

Saa — Christ Maria! Harald — hvis — min Gud —
Du aabner mig et Svælg, hvorfor jeg svimler!

Harald.

Hvor ofte har vi staaet sammen, Walther,
Og skuet roligt ned i Dødens Svælg,
Naar Tyrkens græske Ild, hvad heller Bølgens
Oprørte Vand os trued at opsluge!

Walther.

Mit Hierte hænger altfor fast ved hende. —
Den friske Vedbend trives frodig paa
Sin magre Klippevæg; men løsner Du

Trevl, som binder den til Stammen —
ier den.

Harald.

Tillad mig blot at følge
en Skare Mænd!

Walther.

Nei, Harald, nei!
som Capuciner vil jeg komme.
)un seer mig, ukiendt vil jeg gaae,
ı har forglemt sin Ægtefælle.

Harald.

hun glemt ham — Vil Du ile da
il min Arm, til Venskabs Arm?
der din Trøst? Din Støttestav?

Walther.

eg, Harald!

Harald.

Det er gaaet os
gt: Du, med stærk Indbildningskraft,
det hellige Land, som til et Rige
r levcd; som et Land, hvor end
af det gamle Testament
sig i Ørken. Jeg gik med

Som Kriger, for at hærde, øve mig.
Det Virkelige aabnede dit Øje,
Og da Du ikke fandt dit skiønne Billed,
Saa gyste Du. Jeg lærte kiende Verden,
Den stærke Sol og Mennesker. Det modned
Mit haarde Bryst, og gav mig Følelser,
Som før jeg lidet kiendte til. — Velan!
Indbildningen forbandt sig med Forstand
Hos Dig; og jeg, som før var kold og klog,
Fik Anelser om noget Høiere.
O jeg befinder mig heel vel derved!
Jeg drager med en Skat tilbage til
Mit Fædreland. — Hvor kan da Du fortvivle?

Walther.

Hun var mit sidste skiønne Drømmebilled!
Naar det forsvinder, har jeg intet meer
At leve paa en Jord, som er mig fremmed.

Harald (venligt bebreidende og med Følelse)
Ak stolte Walther! Venskab var Dig intet?

Walther (omfavner ham)
Jo, Jo, ved Gud!

Harald (fyrig)
Vil Du da love mig

t Du vil tye tilbage til din Ven;
g ikke foretage noget Skridt
f Vigtighed, før Du har talt med Harald?

Walther.

eg lover det, min Ven!
(trykker hans Haand med Taarer)
Og dersom Skiæbnen
Mig vinker bort; — thi tunge Anelser
Beklemme dette Bryst — saa skal jeg give
Dig vist et Varsel!

Harald (kysser ham)
Sværmer! Walther! Mand!
Du græder? Vi skal leve med hinanden!

Walther.

Farvel! Jeg gaaer fra Verden, hvis jeg gaaer,
Ei med Fortvivlelse. Jeg fandt en Ven!

Harald.

I Livet og i Døden er vi Venner!
Staldbrødre, Riddere fra Christi Grav.
ans Hielp, min Ven, vil redde Dig af Nøden.

Walther.

Ja Harald! han vil styrke mig i Døden.
Farvel!

Harald.

O Sanct Georg! ledsag min Ven,
O lad ham finde tro sin Viv igien!

(De skilles ad)

Tredie Handling.

Skov.

Hugo kommer med Treugott og Ditlev.

Alle bevæbnede og i Harnisk.

Treugott.

Det var en Klapjagt, strænge Herre!

Hugo.

Gubbe!

Det glæder mig, Du svigted ikke Kampen
Med dine sølvgraae Haar.

Treugott.

Naar man kan staae sig
Mod vilde Dyr, kan man vel ogsaa mægte
Mod vilde Mennesker.

Hugo (til Ditlev)

Og Du min Søn!

Du tegner ogsaa brav. (Affides) Nu har jeg Tid
At læse hendes Brev. (Han aabner et Brev og læser:)

„I det uvisse Haab, min Hugo! om jeg nogens seer Dig mere, er min eneste Lindring at skrive dise Linier. Ja Bertha elsker Dig; usigeligt el hun Dig Hugo! og hvis Du er falden, saa er hen eneste Trøst, snart at svinge sig til Dig, fra den g deløse Jord. I bange Forventning vanker jeg, en urolig Aand, paa din stille Borg. Kunigu har indsluttet sig paa sit Kammer, hvor hun m jamrer sig over din Utroskab, end hun frygter for Død. Hun vil ikke see mig. Uden Dig er jeg ladt og ulykkelig. Kommer Du hiem med Seier? hvilken Tanke! Men jeg skiælver; thi Død og Ul salighed staae som gabende Klofter mellem vort Hå løse Bierge.

Din

Bertha!"

(Han trykker Brevet til sine Læber)

Din Hugo lever, og for Dig, min Bertha!

Ditlev. (som imidlertid har talt med Treugott stirret ud i Skoven)

Vist er det ham.

Treugott.

Det er umulig Ditlev!

Hugo.

: mine Svende?

Treugott.

Hisset nede

ledammen, strænge Herre; den Vei
kortere.

Hugo.

Men her er svalt!
ldbragt. Med Seier drage vi
: denne friske Bøgeskov.
Grene gynge; deres Blade
os taknemmeligt en Kiølning,
rebed om dem. — Treugott! Ditlev!
ligt ligger dog min Borg deroppe
et, klinet som en Svalerede
en! — Men hvad seer I efter Børn?

Treugott (til Ditlev)
jeg Du har Ret. — Ak strænge Herre,
ner Ridder Morits i Gallop,
en Riddersvend.

Hugo.

Hvad vil han mig?

Ditlev.

Jeg maatte see: Han kaldte paa sin Dame
Midt i Skiærmysselen, imens han hug
Saa vildt omkring.

Hugo.

Han mangler ikke Kiækhed.

Treugott.

Nei; men jeg troer han har en Skrue løs.
Han stiger af; nu stryger han sin Hest.
Hvad vil han her? Han er vor Fiende. Vov
Han sig paa Eders Grund?

Ditlev.

Der kommer Svend
Og tager imod Hesten fra sin Herre.

Hugo.

Han nærmer sig med ædel Gravitet.

Treugott.

Jeg gad dog vide hvad han har isinde!

Morits

kommer i Harnisk med Landse i Haand; han ... sin Landse for Hugo og giør ham en Hilsen.

Ridder Hugo, stærke Helt!
Men hovmodig dog tillige,

Undres I maaskee derved,
Hvad en Ungersvend tør sige,
Som i Kundskab og Bedrift
Eders Dygtighed maa vige,
Men i Tapperhed og Mod
Vel kan kaldes Eders Lige?
Eders Rygte bredtes ud
Af den hundredtunged Pige,
Af den høie Famas Mund
Lige til Provences Rige;
Ja til Rom og Lateran. —

Treugott (afsides)
Det var mange Riim paa Ige.

Morits.
Ofte ønsked jeg en Dyst,
Med saa drabelig en Ridder,
I den dunkle Bøgeskov
Mellem Duft og Fuglequidder.
I skal see at ogsaa jeg
Tapperhed og Mod besidder.

Treugott (afsides)
Mon det ingen Ende faaer
Med den lange Sladderslidder?

Hugo.

Vil I slaaes med mig, Ridder Morits?

Morits.

Ridder Hugo, er I Helt,
Nu saa vil I ikke nægte
Først med Landse, saa med Sværd,
Med en Riddersmand at fægte.
Lad en Kreds i Græsset slaae!
Kald paa Eders Prygelknægte!
Vi vil see i Sadlen fast
Om vi Heltene beslægte.
Saaret I min Fader har,
Men hvad jeg formager at mægte
Vil jeg hævne ham igien,
Med min Landses tunge Lægte!

Treugott (afsides)

Det maa hver en Christensiæl
Tilstaae ham: De Riim var ægte!

Hugo.

Jeg har saaret Eders Fader, Ridder, i en Trek
som han uden Grund opfordrede mig til. Jeg
forresten altid søgt at vise ham Forekommenhed,
min Nabo.

Morits.

Forsagte Riddersmand! Vil I undskylde,
Med Høflighed forgylde
Den sorteste Bedrift? Troer I at dæmpe
Med fagre Ord en Kæmpe?
I dobbelt er min Fiende,
Og dobbelt derfor Eders Blod skal rinde.
Forvovne Helt, som vover
En fransk Ridders Viv at sætte over
Provences Perle; mine Tankers Muse:
Marie Margueritthe de la Brodouse!

Hugo.

O Treugott! hent min Landse
Og bring min Hest!

Morits.

Den skal Minerva krandse,
Som vinder denne Kamp.

Hugo.

Med blegen Mine
Skal Du hos Pluto kysse Proserpine,
Hvis ei Du i en anden Tone taler,
Og rømmer strax min Grund, Du unge Praler!

Morits.

Du døer, naar Morits om sin Landse fatter!

Hugo.

Ja Du har Ret, jeg døer! Jeg døer af Latter!

(De gaae)

Huulveien ved Hugos Borg.

Dorothea (synger ved en Cither)

Naar Ridderen drager i Kampen hen,
Da maa ham følge den Riddersvend.
Naar Ridderen vinder Land og Stad,
Da ligger den Svend i de Slagnes Rad.

Den Ridder viser sit høie Mod,
I Stilhed Svenden udøser sit Blod.
Hen over hans Liig Stridsgangeren gaaer;
Ham skiuler i Støvet Blod og Saar.

Men drage de hiem med klingende Spil,
Da stimle de Piger fra Borgen til,
Og møde den Hær paa støvede Vei;
Men ak, hun finder, hun finder ham ei.

Hist bag ved bæres paa Baar en Død,
Der ligger han under den Kappe saa rød!

Da sniger hun sig fra Sværmen ud,
Til Kirkegaarden; forbarmende Gud!

Men kommer han hiem med Lov i sin Hat,
Juchheisa! Da bli'er der en lystig Nat.
I Salen sig fryde Ridder og Fru',
Og Folket i klingrende Borgestu'.

Walther kommer forklædt som en Capuciner.

Walther.

Velsignet være Christ!

Dorothea.

I Evighed!

Walther.

Min vakkre Pige, kan Du sige mig —
Jeg har ei været her i mange Aar —
Er dette Veien op til Slottet Rheinberg?

Dorothea.

Jo, ganske rigtig.

Walther.

Boer ei her en Frue,
Fru Bertha Walther?

Dorothea.

Jo! Hvis I vil tale

Med hende, kommer I tilpas, min Fader!
Thi hisset seer jeg hende just. Hun gaaer si
En Aftenvandring.

Walther.

Virkelig? Hun kommer?
O siig mig dog —

Dorothea.

Undskyld mig, gamle Fade
Jeg er bespændt, jeg kan ei tale med Jer.

Walther.

Da kunde Du dog synge for min Datter.

Dorothea.

Sang letter Hiertet.

Walther.

Og hvad har Du tabt?

Dorothea.

End intet; men jeg frygter for at tabe.

Walther (afsides)

Min Skiæbne ligner Din. (Høit) Og hvad, min

Dorothea.

Det Kiæreste jeg har paa Jorden.

(Hun gaaer)

Walther (ene)

Himmel!

ıer det mig tungt som Jern paa Brystet?
xreste Du har paa Jorden, frygter
at tabe? — Med enfoldig Tungsind
endes Citherstrænge — mindte mig
ʒelige Viser i min Barndom,
ımmen sang i Regnveir, naar vi Smaae
: hiemme, mens Forældrene
Besøg. — Da overfaldt mig tit
:rlig nedtyngende Forsagthed.
: maaskee — O hellige Johannes!
nmer — Staa mig bi! Ja det er hende!

Bertha (hurtig)

ubbe! Du er Fremmed, kommer Du —

Walther.

ımer langt herfra, min Frue!

Bertha.

Kunde

ıaaskee da sige mig Besked —

Walther.

kan sige Jer Besked om Meget.

Bertha.

Ak, kommer Du fra Boppardt?

Walther.

Nei, min Frue!

Jeg kommer fra Jerusalem.

Bertha (adspredt)

Saa langt fra?

Da est Du mødig vel?

Walther.

Hvis ei mig rækkes

Et Lædskebæger snart, maa jeg forsmægte.

Bertha.

Det vil ei mangle Dig paa Hugos Borg,
Thi han er Giæstfriheden selv; kun Skade
Han er ei her — Ak Gud! maaskee i dette —

Walther.

I ængstes Frue?

Bertha.

Gamle Mand! veed Du,
Har nogentid Du i dit Liv forsøgt
At miste hvad der var Dig kiært som Livet?

Walther.

Jeg frygter, jeg har mistet hvad der var
Mig kiærere!

Bertha.

Han er i Kampen nu,
Den Ædle! Stærk og kiæk er Hugos Arm;
Men Lykken er foranderlig og troløs!
Et Sværdslag — og den ædle Pande hvælver
Sig ikke meer mod Himlen! Rosen blegner
Paa Heltens Kind, og Øjets Flamme slukkes.

Walther.

Jeg har seet Flammer slukkes! Jeg har været
I Dødens Farer med en udsøgt Flok
Af Tydsklands og af Frankrigs bedste Sønner,
Modstaaet Storm og Uveir, Pest og Hunger,
Og Tyrkens Ild, og vilde Sabelslag; —
Dog aldrig skialv jeg, som jeg skiælver nu
I dette stille Ly bag Rhinens-Klippe!

Bertha.

Ak, Alderen giør skrøbelig!

Walther.

Jeg kommer
Fra Jorsal — og I spørger ei et Ord
Om jeg har kiendt Herr Walther, Eders Husbond?

Bertha (forskrækket)

Min Gud — er han ei død?

Walther (smertelig)

Jo, han er død.

Bertha.

Hist finder han sin Løn!

Walther.

Er I bedrøvet?

Bertha.

Hans Lykke kan ei giøre mig bedrøvet.
Han fandt jo hvad han søgte: Martyrdøden.

Walther.

I farer vild! Han elskte Eder Frue!
Han vilde kæmpe for sin Tro som Helt,
Og vende hiem igien med Fredens Palmer
Til Kiærlighedens Arm og til sin Hytte.

Bertha.

Den Døde har jeg ydet mine Taarer,
Han trænger ikke til min Angst.

Walther.

I ængstes

For Ridder Hugo?

Bertha (rækker ham en Pung)

Gamle, fromme Mand!

Tag denne Skiærv af et bedrøvet Hierte,

Sak i din Celle! Knæl, og beed en Bøn
For Hugos Liv, det ædelste, det bedste!
For din Skyld vil mig Himmelen bønhøre.

Walther.

I elsker ham?

Bertha.

Til Alderdommens Nat
Kan Kiærligheden vel betroe sin Flamme.

Walther.

I elsker ham?

Bertha.

Ja ja! Jeg elsker ham.

Walther.

Farvel Fru Bertha!

Bertha.

Bliv og hviil Dig ud!
Jeg gaaer.

Walther (med undertrykt Bevægelse)

Maa jeg udbede mig en Godhed
Af Eder?

Bertha.

Hvad?

Walther.

Herr Walther var min Ven;
Han blegned i min Arm; jeg ønskte mig
Et Mindetegn af ham, men eier intet.
Jeg seer I har hans Ring paa Eders Finger;
Saa er den mig beskrevet; i sin Dødstund
Gav han mig Eders, som det Kiæreste
Han ejede. — See Frue! Eders Ring
Er kostbar; men som Ridder Walthers Ven
Maa jeg dog foretrække Walthers egen.
Giv mig hans Ring!

(trækker hendes Ring af sin Finger, med næsten udbrydende Smerte)

See der! Der har I Eders!

Bertha.

I Sandhed det er min.

Walther.

O, jeg er sanddru.

Bertha (for sig)

Er det en venlig Styrelse fra Himlen?
Vil den mig dermed sige: Du er fri!
Faaer jeg min Ring tilbage, for at kunne
Den siden skiænke til mit Hiertes Elskte?

Ak! kommer der en Dag, hvor denne Ring
Skal glimre paa min Hugos Haand?

Walther.

Betænker
I Eder-Frue?

Bertha (giver ham sin Ring)

Der!

Walther.

Og der er Eders!

Bertha.

Du skiælver?

Walther.

Det er Svaghed.

Bertha.

Vil Du bede
For Bertha?

Walther.

Ja jeg vil! Ja jeg vil bede
For Bertha i min Dødstund — Jeg vil bede!
Gud er barmhiertig.

Bertha (lytter)

Stille! Hører Du
Trompeten? Glade Toner fra det Fierne?

O Himmel! kommer han med Seir tilbage?
Jeg maa bestige Taarnet, for at have
Fri Udsigt. Nu, farvel min gamle Ven! —

(Hun gaaer)

Walther (med udbrydende Taarer)

Farvel! Far evig vel, troløse Viv!

(Han afkaster fortvivlet sin Kappe)

Opslug mig Jord! O Gud, o Gud, o Gud!
Ha Bertha! ha bedrageriske Qvinde!
Er dette Troskab? Svor Du saa din Eed
For Herrens Alter? for det gamle Billed
I Domcapellet? Et det Lønnen for
Min Kiærlighed; naar fiernt paa nøgne Strand
Jeg stod om Natten, støttet til mit Sværd;
Og drømte mig i Franken?

Ha Forræder!

Du har forført — Forbandede! Du har
Med Elskovsdrik, med en fordiævlet Trolsdom,
Har du forført min Hustru. Hun var reen
Som Morgenduggen, før hun kiendte Dig.
Hvad giør jeg? Hvad har Jorden meer for mig?
Bort, bort, -- med Harald! til det kolde Nord,

ꝛor Lefelysten døer, hvor gammel Troskab
ır reddet sig endnu for Lastens Syndflod
en afsides Kløft. —

Hvem kommer der?

a — det er ham, min Skiæbnes Vredesengel!

Hugo

kommer ind; i det han seer Walther farer han forfærdet tilbage.

vad seer jeg? Hvilken rædsom Skikkelse
:taaer der ved Hulens Afgrund?

Walther.

Phillip Walther.

Hugo.

ꝛvad søger Du paa Jorden Phillip Walther?

Walther.

jeg er en daarlig, en afsindig Aand!
jeg søger et Phantom.

Hugo

Hvad?

Walther.

Troskab! Troskab!

Hugo (som har fattet sig)

Du lever Walther?

Walther.

Nei, jeg gaaer igien.

Hugo.

Himmel og Jord — hvorledes kom Du her?

Walther.

Jeg sneeg mig som en Pillegrim herhid,
At speide Skiæbnen.

Hugo.

Veed da Bertha vel
At Du er her?

Walther.

Nei.

Hugo.

Og hvor er dit Følge?

Walther.

Jeg kommer ene. Alt mit Følge, Hugo,
Er denne hvide Stav.

Hugo.

Hvad vil Du speide?

Walther.

Jeg veed hvad jeg behøver.

Hugo.

Og hvad veed Du?

Walther (med forbittret Foragt)

At Du er en afskyelig Forræder.

Hugo (opbragt)

Det lyver Du Forvovne i din Hals!

Walther.

At Du er den elendigste Forfører!

Hugo (drager sit Sværd)

Forsvar Dig! eller, ved min Ridderære,
Jeg dræber Dig!

Walther.

Med denne hvide Stav,
Som David imod Goliath, gientager
Jeg sanddru, tryg i min Samvittighed:
Du er en Niding!

Hugo

(støder ham rasende for Brystet, saa han styrter ned i Gruben)

Faer til Helved Satan! —

(Han bliver nogle Øieblik staaende i den Stilling hvori han nedstødte ham; derpaa drager han sin Aande dybt)

Han foer til Helved! — Ha — Det var en Dæmon!
Tag dine Taager med!

(Han sparker hans Kappe ned efter ham)

Er det en Drøm?

Hvor er jeg?

(Han holder Hænderne for sit Ansigt, derpaa siger han:)

Ganske ret! — Hvad har jeg gjort? —
Faldt han?

(Han raaber ned)

Hør Walther! Walther! Svar dog Walther!
Ræk mig Din Haand, kom lad mig hielpe Dig!
Saa svar dog! Har Du saaret Dig? Jeg henter
Et Reb, og drager Dig igien af Dybet.
Du har afskyelig fornærmet mig,
Men troer Du; jeg vil derfor være Morder?

(Han stirrer ned)

Der svarer ingen, fra det mørke Hul.
Hvem skulde ogsaa troe, der var saa dybt?
Kælt gaber mig det skumle Helvedsvælg,
Og faaer mig til at svimle. Alle Helgen!
Hvo kan i Vreden vel beregne Sigt?

(Forfærdet i det han bliver Kunigunde vaer i Bag-grunden)

› staaer i Hulen der? — Gud, Kunigunde!
is hun har seet —

Kunigunde kommer kiærlig.

Min Ven!

Hugo (afsides)

Ja, hun er bleg!

'færdelsen har rystet hende. (Høit) Saae Du? —

Kunigunde.

; saae Dig, og jeg ilte Dig imøde.
lkommen fra det hæderlige Slag!
in Mand, min Husbond! Lad mig tørre Sveden
g af din Pande! Ak, den staaer endnu,
tunge Draaber.

Hugo (støder hendes Haand bort)

Skuler Du mit Ansigt
ed Svededugen? — Hvorfor er Du bleg?

Kunigunde.

, jeg har været syg, men Glæden giør
ig atter frisk, min Hugo!

Hugo.

Ei! Saa hurtig?
ig synes dog at dine Øine true
m Maanen imod Uveir med sin Dunstkreds.

Kunigunde (tager hans Haand)

Gud! Du har Feber!

Hugo.

Ja, jeg har lidt Feber!
Men tænk ei derfor at jeg ikke mærker
Hvad foregaaer. — Og dersom Du har seet —

Kunigunde.

Hvad seet?

Hugo (drager sit Sværd)

Sværg paa mit Sværd en evig Taushed,
Hvis ikke Du vil vorde Sværdets Brud.

Kunigunde.

Hvad skal jeg sværge?

Hugo.

Ei at røbe, hvad
Du veed.

Kunigunde.

Hvad veed jeg? Ved Guds hellige Blod,
Min Husbond, jeg forstaaer Dig ei. Hvad veed jeg?

Hugo.

Mod har Du!

Kunigunde.

Af Gud hielpe mig, jeg Arme,
For Mod, jeg har. Hvi stirrer Du saa vildt?

Hugo.

Sligt et Ansigt lyve, Gud i Himlen?

Kunigunde.

d siger du?

Hugo.

Jeg siger: guult er et
ne Falskheds Farve: Liliekinder
Øiets blaa Viol kan og bedrage.

Kunigunde.

er Du jeg lyver?

Hugo.

Ja, Forræderske!

Kunigunde.

iv mig, Gud i Himlen! Ormen krymper
naar man træder den. Det gaaer for vidt.

(Hun gaaer)

Hugo (seer efter hende)

Ryg er mere ærlig end dit Ansigt.
id jeg aldrig saae dit Aasyn meer!
Dig tagt! tag Dig iagt, min Hustru!
Vægtskaal hænger til den ene Side,

Een Draabe Purpur mindre eller meer
Kan ikke bringe Skaalen til at synke.

(Han gaaer)

Værtshuset i Dunkholderbrønd.

(Et Værelse. Walthers Rustning hænger paa Væggen. Et Bord med et Lys og et Timeglas.)

Værten med en stor Foliant. Harald.

Værten.

Ja, denne Bog har saamænd tilhørt en Dansk, som studerede i Cøln, og som paa sine Smaareiser ned ad Rhinen adskillige Gange var i mit Huus. Det skal rigtig nok være skrevet af en Islænder, med saadan et snorrigt Navn. — Hvad var det nu han heed? — Ja rigtig! Sture Snorlesen, troer jeg, det var.

Harald.

Snorro Sturlesen?

Værten.

Ja rigtig.

Harald.

Har den Danske foræret Jer denne Bog?

Værten.

Ikke han. En Carthenser, Benedikt Krause, har ved en Lejlighed faaet en Afskrivt deraf. Gud maa vide hvordan den er kommet til at ligge her. Børnene bruge den som Skammel, til at lege med og sidde paa. Der er Ingen der har forstaaet sig paa dette Skrift, uden I, Herr Ridder!

Harald.

Jeg læser gierne en Times Tid, før jeg gaaer tilsengs. Jeg har begyndt paa Bogen, og den morer mig meget.

Værten.

Hvad handler den egentlig om?

Harald.

Det er mit Fædrelands Historie.

Værten.

Jeg vil ikke være til Uleilighed. Der staaer et Timeglas paa Bordet; nu kan I selv see hvad Tiden er, for at indrette Læsningen derefter.

Harald.

Mine Svende ere dog gaaet ordentlig tilsengs?

Værten.

De sidde endnu og spille Terninger. Tydskerne

drikke Viin; men de Danske har jeg maattet s
Øl. De raabe Hurra! og sige: Nu er vi igi
vort Element! Sort Brød har jeg ogsaa maa
skaffe tilveie.

Harald.

De ere dog ordentlige?

Værten.

Meget ordentlige. Man skulde aldrig troe,
var et halvhundrede Mand.

Harald.

Beed dem lægge sig! Det er silde.

Værten.

Den anden Herre kommer vel ikke hiem i Aft

Harald.

Neppe.

Værten.

Saa ønsker jeg Eder da en god rolig Nat.

(gaaer)

Harald (allene)

Midnatten nærmer sig, saa tyk saa sort.
Han kommer ikke. Nu, det var at vente! —
Min stakkels Walther sidder Du fornøie

hugo, hos din Bertha, ved et Bæger?
ller klavrer Du, forvirret, bleg,
Klippen? Speider Du fra Granekløften
bange Blik det Lys, som sig bevæger
ien fra den taarnefulde Borg?
fterlod han alt: Sin Ven, sit Folk!
arnisk! —
ænger det paa Knagen! Ha hvor ofte
Du i dette Pandser ved min Side,
ang dit Sværd mod Saracenens Klinge.
ænger det, — tomt, — som en gammel Rustning,
Heltens Grav. — Ha, jeg er sær tilmode!
r mig, som jeg saae ham aldrig meer.
od jeg ham forlade mig? Som David
onathan er vi jo hidindtil
rolig fulgtes ad. — Og jeg bled her!

(Efter en kort Taushed)

oved mig et Varsel! Venlig trykte
a min Haand. Det var, som Dødens Kulde
af hans Fingerender i mit Blod.
— Jeg vil læse! — Jeg vil glemme Tiden
ver i, og tænke mig tilbage.

(Han sætter sig ved Bordet, [illegible] Bogen op)

Rundt om er Rædsel nok paa Jord! Hvad Ch
Af Grumhed og Blodtørstighed begynder
Mit Fædrelands Historie! Dog Kraft,
Og sielden Styrke!

Waldemar, min Konge!
Hvor er din Styrke nu? Som Samson faldt i
I Skiødet af en Delila; nu har
Philisterne afklippet Dig dit Haar!

(Han blader)

Her er det: Fiirogtyvende Kapitel
Om Alf og Yngve! Ja! Her vil jeg læse!
„Kong Alfr havde en Kone, heed Bera, den fagr Qvinde, meget skiøn, myndig og lystig af Sind Yngvi Alfreksøn var da en Høst kommen fra Vik til Upsal, og var navnkundig. Han sad længe o til Driks paa Qvelden. Alfr Konge gik ofte tid at sove. Bera Drotning sad til ud paa Natt og talde med Yngve. Alfr raadte hende til, at sidde saa længe; bad hende gaae før at so sagde, han vilde ikke vaage efter hende. Hun s den Kone være sæl, som heller skulde eje Yn end Alf. Han harmtes da meget, thi hun s det tit. En Qvæld gik Alfr ind i Hallen; da Yn

ɔg Vera sadde i Høisædet og taldes ved. Havde Yngvi da paa sit Knæ et stakket Sværd. Mænd vare heel drukne og gave ei Agt paa at Kongen kom ind. Alf Konge gik til Høisædet, tog et draget Sværd frem under Kiortelen, og stak det giennem Yngve, sin Broder —

(Walthers Rustning falder ned af Knagen paa Gulvet med Snÿ)

Harald (springer forfærdet op)

Jesu Maria! (han staaer længe forskrækket og lytter)
Intet rører sig! —
Kun Rustningen! — Og Timeglasset staaer!
Har pludselig hørt op at rinde! — Walther!
Er alt dit Timeglas udrundet Walther? —
Ja ja! det var et Varsel. — Det er Midnat,
Nu lege Spøgeiser! Gienfærdene
Gaaer om i Klostrets Gange, skride haanligt
Hen over Borgegravens Dyb og banke
Paa Sovekamret. (rørt) Men han nænner ei
At ængste mig. Dog loved han et Varsel!
Hans Harnisk styrter raslende til Jorden,
Just som jeg læser om Kong Yngves Død!
Et venligt Varsel af en venlig Aand!

F 2

Ak arme Walther! est du død? I Fare? —
Op, op med mine Mænd til Hugos Borg.
Igiennem Natten, hurtig og forsigtig!
Hvis I har dræbt ham? (drager sit Sværd) Nu v
dette Sværd,
I skal giengielde det. Men lever han?
Da skal jeg vriste ham af Eders Vold,
Om I var tusind Nidinger.

(Han raaber)

Op Kæmper!
Til Vaaben og til Hævn! Den sorte Nat
Har spyet en Hemmelighed af sit Svælg,
Som Nidingen betroede den. Op Danske!
Med Skiold og Spyd, til Redning eller Hævn!

(Han iler ud)

Fierde Handling.

Ruprechts Borg.

En Dør staaer aaben, saa man seee en Ligkiste i det andet Værelse i Baggrunden. Ruprecht kommer ud af et Sidekammer med Borgkapellanen, der har en Monstrans i Haand. En Bygmester.

Ruprecht (mørk nedslaaet til Bygmesteren).

Hvem er I?

Bygmester.

Jeg er Hans Henning Bygmester, strænge Herre! I har havt Bud efter mig, for at aftale, hvorledes I vil have Ridder Morits's Gravsted indrettet, i Sancte Cathrine Kirke.

Ruprecht.

Nu! Er I Bygmesteren? — Det var vel. — Jeg vil have det ordentlig og net, saa at intet mangler.

Bygmester.

Det skal skee.

Ruprecht.

Han skal ligge for det lille Alter paa høire Haand, naar man kommer ind i Kirken. Lige under det brogede Vindue, som forestiller Cain og Abel.

Bygmester.

Vel, strænge Herre!

Ruprecht.

Gravstedet skal I bygge af den røde Steen, hvoraf dette Field bestaaer.

Bygmester.

Meget vel!

Ruprecht.

Det betyder at Borgen har mistet sin Grund. Det røde betyder Blod.

Bygmester.

Hvor det er tungt, at saa haabefuld en Junker skulde falde for Fiendehaand.

Ruprecht (med et fælt Smil)

Ho! det skal vi nok hævne, Mester! — I maa see at faae en stor Messingplade; — saadan een, som der er paa min salig Kones Grav. Der skal han tilses af, i fuld Rustning, med Skiold og Landse. Den

ogede Bielke maa ikke glemmes paa hans Skiold.
ilken skal han have paa sin Haand.

Bygmester.

Det skal altsammen efterkommes.

Ruprecht.

Har I taget Maal af ham?

Bygmester.

Endnu ei, Herr Ridder.

Ruprecht (tørrer sine Øine).

Han var just ikke meget lang.

Bygmester.

Det kommer ikke altid an paa Længden. Han
ar behiertet og stærk.

Ruprecht.

Gaa ind og maal ham, Mester! Naar man er
ød strækker man sig. (lægger sin Haand paa hans
skulder) I maa jo giøre Graven, saa den passer ham.

Bygmester.

Han skal ligge saa mageligt deri, som om han
ae i sin Seng; det lover jeg Eder.

Ruprecht (ryster hans Haand).

Tak skal I have, Mester! I under ham godt.

(Bygmesteren gaaer.)

Ruprecht (til Munken).

Og I skal gaae til Braubach, Broder Augustin — kiøbe fiin Røgelse og hvide Voxlys.

Augustin (afsides).

Saa from har jeg aldrig seet ham. (høit) A, strænge Herr Ridder! Det smerter mig, at I har mistet Eders Søn og eneste Arving; men det glæder mig dog igien, at I er blevet saa sagtmodig. I Nøden vender man sig til Gud.

Ruprecht.

Augustin! Veed I hvad jeg har taget Sacramentet paa?

Augustin.

Nu, for at styrke Eder.

Ruprecht.

Ja! For at styrke min venstre Haand. (han drager en Dolk ud af Barmen) Seer I Augustin, (falder ud) Jeg har vænt mig til at træffe sikkert og dybt med min venstre Haand.

Augustin.

Hvad har I isinde?

Ruprecht.

Hugo har berøvet mig min Forlighed, — dr...

in Søn! Jeg duer til Intet meer; mit Navn døer ed mig. Troer du ikke, jeg hævner det?

Augustin.

Hvad har I besluttet?

Ruprecht.

Jeg vil dræbe Hugo, med min venstre Haand!

Augustin.

Gud i Himlen! — Vil I —

Ruprecht.

Spild ikke forgiæves Eders Ord! Det er urokeligt. Jeg har svoret det! Jeg har taget Sacramentet derpaa.

Augustin.

Hellige Jomfrue Maria! Derfor var det at I —

Ruprecht (med en vild Glæde).

Ho ho! jeg skal lære ham hvad det er at berøve Ørnen sine Æg, og Løven sine Unger!

Augustin.

Strænge Herr Ridder! For Eders evige Salighebs Skyld, anraaber jeg Eder —

Ruprecht.

Ingen Snak! Der ligger han inde. Mine Døre

ere lukkede; mine Værelser lugte af Liig! — Ingen Glæde meer! Han skal stødes ned.

Augustin (efter en Taushed)

Og hvad vil I saa?

Ruprecht.

Saa vil jeg intet meer. Saa skal Mester Henning bygge mig et Gravsted af sort Marmor, lige over for Morits og Cathrine; — og saa kan Du synge Siælemesser for min Salighed!

Huulveien ved Hugos Borg.

Treugott, Ditlev, Dorothea komme.

Treugott.

Ja, mine Børn! kort har I kiendt hinanden,
Men længe nok, for vel at vide hvad
I har at vente. Den Uskyldige
Er let at kiende; ingen smaalig Rynke
Forstyrrer Herrens Billed i hans Ansigt.
Seer Kiære! I sin Ungdom troede Treugott,
At han var skabt allene for Johanna.
Der var en Tid, hvor ei jeg tænkte Livet
Mig muligt uden hende. Det gik an dog!

Halvfierdsindstyve Aar gav Gud mig Glæde.
Dog, mine Børn, dog vil jeg ikke ganske
Forkaste Sympathie. Jeg troer endnu
At vore Væsner var bestemte til
Forening. Gud maa vide hvad der hindrer
Forbindelsen i første Leed; den lykkes
I andet, mellem Ditlev og Dorthea!
Saaledes seirer dog tilsidst det Gode,
Naar Mennesket vil ydmyg give Tid,
Og ikke stampe fnysende mod Braadden.
Gud signe Jer!

(Han lægger deres Hænder i hinanden)

Dorothea.

Min Fader!

Ditlev.

Kiære Fader!

(De kysse hans Hænder)

Treugott.

Børnlille! I maa reise bort herfra
Saasnart som Eders Bryllup er forbi.
Paa Rheinberg er ei længer godt at være.
Saa høit det ligger i den skyfri Luft,
Er Luften dog ei længer sund og blaa.

Ditlev.

Hvad vil Du?

Treugott.

Jeg er gammel og erfaren.
Jeg seer et rædsomt Tordenveir imøde,
Det skal I ikke dele. I maae bort.
Tag hende! Tag din Stav, og gak til Schweitz!
Til dine stille Kløster bag dit Field.
Vogt dine Faar! Malk dine Geder! Døb
I Sundhedskilden dine Børn! Og glem
Der er en Jord, hvor Lidenskaben raser.

Dorothea.

Hvad frygter Du min Fader?

Treugott.

Kiære Børn!
Vor Ridder spiller vildt med Terningen,
Jeg frygter for, han sætter snart fortvivlet
Alt paa det sidste Kast.

Dorothea.

Skal jeg forlade
Dig og min stakkels Frue? Ak der kommer
Hun jo med denne fæle sorte Doktor,
Hvad er det nu han hedder?

Treugott.

Zoroaster

er jeg han kalder sig. Han var en Biergmand,
er han Alchymist og Astrolog!
Sværmer udentvivl.

Ditlev.

Hvad skal han her?

Treugott.

ı drager om fra Borg til Borg og præker,
laer sig dyrt betale for sin Viisdom.
Raden er til os.

Ditlev.

Hvor bleg han er!

Treugott.

Lygtemand I Overtroens Nat.
ad skal han her? Just nu? Kom lad os gaae.

Dorothea.

ad ængster Dig?

Treugott.

Det er Spilfægteri, —
g maa jeg gyse, naar Lighønen piber
ı Marken ved et Huus; naar Faarekyllingen

Sagtmodig banker i en Sengestolpe.
Kom Børn! Jeg troer at Luften smi ter mig. —
Hvor langsom fort han skrider frem! Saa daler
Mod Regn den sortblaa Svale paa sin Vinge!

(De gaae)

Zoroaster. Kunigunde.

Zoroaster

med en Ønskeqvist i Haand, sort Kiortel, blottet Skaldehoved og langt hvidt Skiæg.

Lyksalig er blandt Mennesker den Mand,
Som ejer sligt et Field! Hans Taarne kneise
Mod Himlen; Klippens Væg beskytter ham
Og Biergets Indvold skiænker ham sin Skat!

Kunigunde.

Det glæder mig, at I er kommen hid;
Thi fuldeligt forstaaer I Eders Kunst.
Min Husbond er ei gandske vel, jeg haaber
I vil adsprede ham med Eders Lærdom,
Og give ham et nyttigt Raad.

Zoroaster.

Maaskee.

(seer ned i den øde Grube)
eer I har forladt den gamle Mand
:uben?

Kunigunde (forundret)
Hvilken gammel Mand?

Zoroaster.

Nu Frue,
:r en Talemaade blandt os Biergmænd;
kunde ellers lige gierne sige:
'or har I forladt den unge Mand.
:ene dermed det forfaldne Biergværk.

Kunigunde.

:t staaer øde nu i hundred Aar.
troer det er ufrugtbart.

Zoroaster.

Mørkets Frugt
hæves op for Lyset. Her er Bloderts,
Tegn er godt.

an strækker sin Green over Hulen, saaledes at
ıan holder den i begge Ender)

Min Ønskeqvist sig bøier
Vælde ned. Her maa I grave Frue!
ıne Aftenschichte. Her er Blodsteen!

Kunigunde (forundret)

En Aftenschichte! Blodsteen!

Zoroaster (rolig)

Aftenschichte

Er den, hvor sig Arbeiderne maa vende
Mod mørke Midnat. Blodsteen tyder Qvægsølv,
Og hvor der findes Qvægsølv, kommer Sølv. —
Det gaaer Metallerne som Jordens Frugter:
De modnes efterhaanden. Jern og Kobber
Er et umodent Guld, som Tin og Bly
Umodent Sølv. Den flygtige Merkur
Kan vorde begge; det beroer allene
Paa Tidens Leilighed: om da maaskee
Den varme Sol, hvad heller Luna hersker. —
Her maa I grave!

Kunigunde.

Vil I tale med
Min Husbond! Troer I virkelig?

Zoroaster.

Jeg veed.

Kunigunde.

Velan! Maaskee det vil adsprede ham.
Nu vil vi eftersee de andre Grotter.

Zoroaster (peger paa den øde Hule)
Glem ikke den, den er af Vigtighed.

(De gaae)

Hugos Værelse.

Hugo i Morgendragt; han staaer hensiunken for Berthas Billed, som hænger paa Væggen. Ditlev kommer med en Kasse, som han sætter paa Bordet, uden at bemærkes.

Hugo.

Hvor Mennesket dog tit behielper sig!
Det Billed var mig kiært! Jeg havde vist
Ei byttet det for nogen Ridderborg.
Ei nogen Aften gik forbi; jeg stod
Jo her, og stirred paa det grove Lærred;
Og tænkte hende leve, glædte mig!
Hvor dog Erindringen kan være blind.
Det Bertha? dette stive Contrafei?
Ha hvilken Tanke, Hugo! Hun er her!
Her virkelig, tre Værelser fra dig.
Dig skiller ingen Ringmuur, ingen Vei,
Og ingen favnedyb Umulighed
Fra Bertha!

Ditlev (affides)

Nu seer han atter paa det ulykkelige Billed. (Høit) Herr Ridder! Her er den Kasse med indianske Sialdenheder, som Raadet i Boppardt sendte Eder i Forœring.

Hugo.

Jeg har allerede efterseet alting.

Ditlev.

Skal den staae her I eders Kammer?

Hugo.

Hvordan lever Dorothea Ditlev?

Ditlev.

Ih nu, godt Herr Ridder.

Hugo.

Naar skal Bryllupet være?

Ditlev.

Naar I befaler.

Hugo (gaaer hen og aabner Kassen)

Har du allerede givet din Brud en Fæstensgave?

Ditlev.

Jeg har givet hende mit Hierte; det er alt hvad jeg har.

Hugo.

Du er riig Ditlev! Du har et Hierte at raade over. Vil Du have nogle af disse Snurrepiberier?

Ditlev.

Herr Ridder —

Hugo.

Der har Du en Guldkiæde med smukke Stene! Tag den og hæng den om Dorotheas Hals.

Ditlev.

Ak Herr Ridder, I er altfor god. (afsides) Hvor det dog er Synd, at saadan en Mand skal være saa ulykkelig!

Hugo.

Tag den, Ditlev! Der har Du endnu et Spænde.

Ditlev.

Nei, det er altfor galt.

Hugo.

Troer Du at disse Rubiner vil klæde godt paa Berthas Bryst?

Ditlev.

Upaatvivlelig!

Hugo.

Disse sorte Granater om hendes hvide Haand?

Ditlev.

Hvad det dog er herlige Ting! -

Hugo.

Kostbart Legetøi, Ditlev. Hvad var det alt, dersom jeg ikke havde min Bertha, og Du ikke din Dorothea?

Ditlev.

Uden Dorothea var Livet mig intet.

Hugo.

Og mig intet uden Bertha!

Ditlev.

Jeg veed ikke hvad jeg skal giøre. Eders Godmodighed stopper Munden paa mig, og jeg havde dog saa meget at sige Eder.

Hugo.

Tie dermed, hvis Du ikke vil tabe min Godhed.

Ditlev.

Himmel, hvem kommer der saa bleg?

Hugo.

Min Bertha — bleg og forvirret i sin Morgendragt. Forlad os Ditlev.

(Ditlev gaaer)

Bertha

giør en ængstelig Bevægelse med Armen mod den Dør hvoraf hun er kommet ind, som flygtende for Noget.

Hugo.

Min Bertha! saa forstyrret og saa bleg!
Hvad fattes Dig?

Bertha.

Gud, Hugo! Frels mig Arme.

Hugo.

Min Bertha, er Du syg?

Bertha.

Ja, sjælesyg!

Hugo.

Hvad er der hændet Dig?

Bertha.

Her er jeg sikker;
Her tør han ei forfølge mig!

Hugo.

Hvem?

Bertha.

Han!
Jeg tør ei nævne ham. O Gud i Himlen,
(Hun vrider sine Hænder)
Hoist græsseligt! Hoist rædsomt! Hugo, Hugo!

Vi maa for evig skilles ad igien!
Jeg maa forlade denne fæle Borg;
Jeg maa til Franken.

Hugo.

Hvad?

Bertha.

Der sov jeg roligt.
Her spøger det; her har man ingen Ro.

Hugo.

En Drøm har skrækket Dig?

Bertha.

Aarvaagen laae jeg
Til hen paa Morgenstunden. Morgenkulden
Indhyssed mig som i en Feberslum,
Da —

(Hun seer sig frygtsom om)

Er her nogen?

Hugo.

Ingen uden vi.

Bertha (hemmelighedsfuld)

Da var det mig, som hørte jeg dernede
En rædsom Knagen i det hule Bierg,

som fra den længstforfaldne Grube
Vesten, naar man stiger op til Borgen. —

Hugo.

drømmer Du!

Bertha.

Og ud af Hulen steeg han,
unkedragt med blodigt Hovedhaar,
som et Klæde — Minen sørgelig —
overlever ikke denne Dag!
(Hun skiuler sit Ansigt i sine Hænder)

Hugo.

ilde han da til Dig?

Bertha.

Nei, han tang,
ued mig kun med sin hvide Stav.

Hugo (med dæmpet Skræk)

a! En Drøm er Blindværk! Tænk Dig om
i maaskee en heel naturlig Aarsag —
r lidt qvalmt — bi, lad mig aabne Vinduet.
(Han gaaer hen og lukker Vinduet op).

Bertha.

Hugo! denne friske Luft, den letter.

(Efter et lidet Ophold)
Det falder der mig ind, som trøster mig!

Hugo.

Og hvad?

Bertha.

I Aftes, da jeg vented Dig,
Kom der en gammel Munk fra Palæstina,
Som havde været Walthers Ven. Han bad mig
Om Phillips Ring — og gav mig atter min,
Som selv min Husbond havde skiænket ham.
Det lod til at den Gamle blev fortørnet,
Fordi jeg ikke følte meer mit Savn.
Du var i Fare, Hugo! Jeg forlod ham
Adspredt og flygtig; — Ak, nu mindes jeg
Det var den samme Munkedragt!

Hugo (med et tungt Aandedrag)

Nu, seer Du!
Saaledes er det hele let forklart.
Fat Dig min Elskte!

Bertha.

Det har rystet mig.
Du skulde seet: Han foer af Graven, sprang
Ad Trappen op, og svæved giennem Slottet.
Hver Laas, hver Dør sprang op for ham. Jeg l[illegible]

Feberkuld indhyllet i mit Lagen,
ed Øiet fæstet paa den lukte Dør —
ı knærked op bag Sengen ved min Side
Blinddør i den røde Damastvæg.
'r stod han! Viste mig med vild Triumf
n egen Ring; greb med sin Dødningshaand,
m med en iiskold Jerntang om min Finger,
klemte mig. Da vaagned jeg med Skrig.
(Hun betragter Fingeren)
hellige Maria! den er blaa.

Hugo
(gyser, men fatter sig og betragter hendes Haand)
rtha! Hvad er vi Mennesker? En Puls
: hurtig fremskyndt eller standset bringer
Siælen til at skiælve. Gives der
stærkere Beviis paa Siæls og Legems-
elbarhed? Betragt din Finger! Adspredt
t Du sat Ringen paa den høire Haand!
ı Mellemfingren! Det har trykket Dig.
: Dig min Elskte! Med lidt Rosenolie
. den afglide let igien.
ın henter Olien i Kassen og bestryger hendes Finger)
Her er den!

Bertha.
: letted mig.

Hugo (sætter den paa sin)

Den skal ei meer forstyrre
Din søde Søvn.

Bertha (forskrækket)

Hvad giør Du?

Hugo.

Jeg trolover
Min hulde Brud.

Bertha.

Hugo, forvovne Ridder!
Og veed Du ei, at denne Haand, hvorpaa
Du sætter Ringen ei tilhører Dig?

Hugo.

Saa lad da hende, lad Giengangerne
Afhugge den med deres Bøddelsværd!
Min Siæl er fri, den skal de ei forkue.

Bertha.

Din Kiærlighed giør Dig ulykkelig;
O Gud forbyde meer!

Hugo.

Kom! Du har Ret,
Hvad skal vi her paa denne fæle Borg?
Jeg efterlader alt til Kunigunde,

un ei mig selv, og Dig. Kom min Veninde!
ed Dig ved Haand, med Sværdet i den Anden,
eg giennemhugge vil den tykke Schwarzwald
g søger os et Ly bag Skovens Mørke.

Bertha.

ael ei saa vildt! Den arme Kunigunde
: syg; det vilde dog bedrøve Dig,
vis Du befordred hendes Død.

Hugo (mørk)

Jeg har
aar befordret mange Heltes Død,
vis Liv for deres Hustruer og Børn,
ar af langt mere Værd end Kunigundes.

Bertha.

:t var paa Ærens Vei.

Hugo (sukker med et bittert Smil)

Hvor er den Haand,
strakt med Fingrene paa Korsveisbiælken,
m viser mig den rette Livets Vei?

Bertha.

r en korsfæstet giennemboret Haand
vist Dig den fra Korsets Biælke, Hugo?

Hugo (kysser hendes Haand)

Du skiønne Sværmerinde! Lov mig det:
Ifald hun døer, vil Du da vorde min?

Bertha.

Ak syndigt er det Menneske, som grunder
Sin Lykke paa en Andens Undergang.

Hugo (med tiltagende Ild)

Lov mig at vorde min for Herrens Alter,
Naar intet Fængsel trykker Hugo meer!

Bertha.

Du ængster mig.

Hugo (støder hende fra sig)

Vel, heller ikke det!
Saa reis herfra forføreriske Slange,
Som lokker uden Tilfredsstillelse.

Bertha (med Taarer)

Gud Hugo, kan Du tvivle om hvor høit
Jeg elsker Dig?

Hugo (omfavner hende)

Det var en sød Musik. —
Gaa paa dit Kammer! Fat Dig! Lad dem kogle,
Fornærme — hidse, skynde frækt til Synd; —
Belure os, forraade os — og spøge!

?en ved mit gode Damacenersværd,
eg sætter Kraft mod Kraft, og vi vil see
m Mennesket kan staae sig mod en Kobold.
)aa paa dit Kammer!

Bertha.

Ak min Ven!

Hugo (venlig)

Farvel!

(Hun gaaer)

Hugo (allene efter at have fattet sig)

ıvad vil han mig? Jeg er en Aand; som han.
:roer han at giække mig? Fornærme først,
:fslaae en Kamp, og siden true, naar
Nan opbragt slaaer ham for det feige Bryst?
Saa er han et Gespenst fra Helvede!
ıa, skal en Aand af mindre Adel end
Nin egen, faae mit Hierte til at skiælve.

(Han seer paa Jorden)

ıvad ligger der? Ak hun har tabt sin Handske.

(Tager den op)

ıvor nydeligt man seer de skiønne Former
; eftergivne Skind! Den har modtaget

Hvert yndigt Indtryk af den lille Haand.

(Han kysser den)

O søde Duft! Dig kiender jeg, din Ambra
Modtag mig strax i gamle Dage, naar
Jeg treen i hendes Værelse.

(Han giemmer den paa sit Bryst)

Vær mig
En Amulet mod Farer. — Du har kastet
Din Hanske til mig Bertha? Det betyder
At Du opfordrer mig til Kamp for Dig.
Vel Bertha! jeg skal kæmpe som din Ridder.

Zoroaster kommer.

Hil Dig Du Jordens Søn!

Hugo (forundret)

En Stiernetyder?

Zoroaster.

En Astrolog, som ønsker dit Bekiendtskab.

Hugo.

Troer Du at kunne være mig til Gavn?

Zoroaster.

Centauren Chiron underviste fordum
Achil —

Hugo.

Saa tænker Du, Du kan vel finde
En haabefuld Skolar i mig? Velan!
Kun Skade jeg har glemt hvor Solen stod
Da jeg blev født; Du skulde ellers tage
Mit Horoscop. Saa meget husker jeg.
Min Stierne var Saturn.

Zoroaster.

Saa sluttes Du
Meer end sædvanligt ind i Skiæbnens Ring.

Hugo.

Saa troer Du: alt beherske Stiernerne?

Zoroaster.

Alt Væsen rører sig ved dem. Thi saa
Som Kreaturene paa Jorden virke
I deres Qvalitet — saa Stiernerne!
Den Vise speider deres Løb og Stilling;
Hvad deres Kræfter og Tilsammenstød
Kan føre med sig. Thi som Blæst og Regn,
Og Kuld og Hede strømmer kun fra dem —
Saaledes Godt og Ondt; og Liv og Død.

Hugo.

Til slig Philosophie har jeg et Hang!
Alt styres af en stræng Nødvendighed.

Zoroaster.

Frihed er kun et Skin.

Hugo.

Og Dyd og Last?

Zoroaster.

Nødvendige Betingelser for Livet!
Elateres, modsatte Qvaliteter.

Hugo.

Og Livet?

Zoroaster.

Qvaliteternes Produkt.

Hugo.

Hvad er Samvittighedens Røst?

Zoroaster.

En Smerte,
Som tyder Sygdom og Opløsning i
Det Aandelige.

Hugo.

Hvor den altsaa tier?

Zoroaster.

Er ingen Smerter.

Hugo.

Og naar den bedøves?

Zoroaster.

Saa vorder Livet atter conseqvent.

Hugo.

sætter altsaa Dyd?

Zoroaster.

I Consequens.

Hugo.

Last?

Zoroaster.

I vaklende Forvirring.

Hugo.

Rigtig!

: Følgerne?

Zoroaster.

Maa Providencen raade!

Hugo.

viis at alle Kræfter ledes blindt
d Stiernerne; saa skal jeg lønne Dig.

Zoroaster.

sligt Beviis er Summen af et Livs
rvaagne Studium ved Nattens Lampe.
g kan kun kaste Funker paa din Vei,
 vække Følelsen, ifald den er der.

Hugo.

en er der. Viis mig Stiernchærens Virkning
ra Skabningen i eet og andet Billed!

Zoroaster.

Udfolder Blomsteret sig ikke fyldigst,
Naar Du det planter i den fulde Maane?
Omskiftes ikke Pantherdyrets Pletter
Med Maanens Løb, snart skraae, snart kugelrun
Arbeider ikke Myren flittigst i
Den røde Luna, dovner hun ei i
Det blege Ny? Betragt det runde Græskar!
Fra Nattens Dronning suger det sin Kraft,
Og henter Vædske fra de kolde Straaler!

Hugo.

Nu Solen, Stjernerne?

Zoroaster.

Hvert Jordens Dyr
Behersker Solen eller dens Planeter.
Behjertet og skarpsindig kneiser Løven
Og Ørnen i solarisk Majestæt.
Det jovialske Lam er mildt og muntert.
Trædsklistig den mercurialske Ræv.
Vellystig lader Venus Duen kurre,
Mens martialske Tiger sønderriver.
Lunarisk kold og frugtbar flyder Anden

I maanelyse Kiær; mens fæle Vildkat
Er grum af Angst, og myrder ved Saturn.

Hugo.

Er da Saturn saa fiendtlig en Planet?

Zoroaster.

Ei altid. Dersom han regierer ene
I Fødselstimen Siælens Egenskaber
Da er han det tildeels; men skinner Venus
Med ham, da vorder Mennesket som fødtes
Godmodig, tugtig, maadelig, raadvillig;
En Hader af Splidagtighed, en Ven
Af Kunst og Videnskab, og frygter Gud!

Hugo (mørk)

Med min Saturnus fulgte ingen Venus.
Hvordan er den som Lyset saa i Vægten?

(sagte)

Jeg maa dog kiende Kunigundes Stierne.

Zoroaster.

Den evige Vægt er billig og retfærdig,
Og saa er hendes Børn.

Hugo

(efter en kort Taushed hvori han med dyb Alvor betragter ham)

Min gamle Ven!

Din Visshed tvinger mig et Smil paa Læben.
Du taler saa bestemt!

Zoroaster.

Den værste Feil
Er Ubestemthed.

Hugo.

Deri har Du ret!
Og saadan komme vi tilbage til
Hvad jeg bifalder. See! Din Theorie
Den underskriver jeg af ganske Hierte. —
Thi Støvet gaaer i Skiæbnens Ledebaand.
At Elementerne med Kæmpekraft
Indvirke paa vort Sind, det see vi daglig.
En taaget Morgen giør os let forstemt.
Den himmelblaa, den rene Luft tilstæder
Strax mere Spændkraft, mere Munterhed.
At der er Sympathie i Alt, det troer jeg.
Naar Rosen og naar Pomeranzen blomstre,
Saa taber Rosenvandet, Pomeranzen
Fra sidste Høst i Lugt. Naar Druen modnes,
Maa Vinen giære. Klinger Citherstrængen,
Saa tvinger den en Lignende til Klang.
Det har sin Rigtighed! — Men længe, længe

Maae Eders Hiærner gruble; megen Olie
Maa brændes ud i Nattens dunkle Lamper,
For I har bragt den Regning i det Rene. —
Velan! Dit Selskab vil behage mig.
Forlad mig nu — og kom igien i Morgen!
Ifald jeg finder hos Dig hvad jeg søger,
Skal jeg taknemmelig belønne Dig;
Thi skiøndt Du sikkert er en Alchymist,
Har Du vel ikke meget Guld?

Zoroaster (trækker paa Skuldrene)

Hugo.

Jeg veed det!
Men daarligt var det derfor at foragte
Din Kunst. Fandt Alchymisten intet Guld,
Saa fandt han andre Kostbarheder; finder
Du ingen Sikkerhed som Astrolog,
Saa viser Du dog med Skarpsindighed:
At alting ledes af en stræng Natur;
At Mennesket er ei sin egen Herre!
At altsaa det var latterligt at støde
Sin Lykke fra sig, naar den eengang kommer;
Og daarligt at begræde hvad der maa skee.

Zoroaster.

Du er paa gode Veie!

Hugo (efter et Ophold)

Stiernetyder!

Du kom mig ret beleiligt; — kom som kaldet. —
En Aand kan være stærk og uforsagt,
Og trænger dog imellemstunder til
Opmuntring udenfra.

Zoroaster.

Naturligviis.

Alting bestaaer i Virkning og Modvirkning.
Det ene Led maa føies i det andet;
Hvorledes holdt vel ellers Livets Kiæde?

Hugo.

Gud være med Dig!

Zoroaster.

Jeg forlader Dig.

(Han gaaer.

(Hugo staaer i dybe Tanker)

Kunigunde kommer fra den anden Side)

Min Ven!

Hugo (vaagner)

Ha det er hende!

Kunigunde (venlig)

Kiære Hugo

[h]vorledes er det?

Hugo (kold afbrydende)

Godt.

Kunigunde.

Du var i Aftes

[s]yg min Ven.

Hugo.

Lidt Feber!

Kunigunde.

Efter slig

[S]trid kan Blodet vel oprøres. Føler

[d]u Dig bedre?

Hugo.

Ja, fuldkommen vel.

Kunigunde,

[T]ro mig, hvis min Utaalmodighed

[…] mig bragte for et Øieblik

[a]t forlade Dig i Vrede, Hugo!

Hugo (tier)

Kunigunde.

[…]d mig ædle Herre!

Hugo.

Alt forladt.

Kunigunde (i en muntrere Tone)

Du trænger til Adspredelse, min Husbond,
Den bedste Læge mod Melankoli;
Hvad siger Du, ifald vi bød engang
Vort Naboskab til Giæstebud?

Hugo.

Maaskee —
Det var ei ilde.

Kunigunde.

Til imorgen Middag?

Hugo.

Giør som Du vil! Mig er det ligegyldigt.

Kunigunde.

Det vil opmuntre Dig, og Bertha med.
Et Anker Viin af beste Slags fra Mosel
Har mig min Fætter Arnold sendt. Den vil
Vi prøve!

Hugo.

Som Du vil.

Kunigunde (efter et lidet Ophold)

Her var en Biergmand;

'aae Dig ogsaa nylig tale med ham;
foreslog os noget, som maaskee
vil muntre Dig.

Hugo.

Og hvad?

Kunigunde.

Du under
Biergværksvidenskaben, dine Gruber
Dig af Vigtighed.

Hugo.

Nu da?

Kunigunde.

Du veed
store Grube vester imod Trappen!
øde, den forladte!

Hugo.

Nu, hvad den?

Kunigunde.

i staaer forfalden nu i hundred Aar.

Hugo.

kiender den. Spar mig Beskrivelsen

Kunigunde.

Moder har fortalt mig, at den blev

Forladt heel pludselig; thi der er skeet
Et Mord i gamle Dage!

Hugo (træber tilbage)
Kunigunde!

Kunigunde.

Den gamle Biergmand foreslog at lade
Den atter undersøge; vist han meente
Der var en sielden Skat, hvis Kostbarhed
Dig ville sætte i Forundring.

Hugo (fatter hende med et skarpt Blik)
Saa?

Kunigunde (uden at mærke det)

Ifald Du nu tillader det, min Ven,
Saa vil jeg give strax Befaling til
Biergfolket, at befare den i Aften;
Og undersøge det forladte Værk?
Imorgen — hvis man finder Tingen giørlig —
Kan mellem vore Venner vi jo holde
Den rige Grubes Høitid ved et Bæger
Af Arnolds gamle Viin?

Hugo

(stirrer paa hende, derpaa fatter han sig hurtig, i
siger med tilsyneladende Rolighed)

Ifald Dig synes,

aa vil vi dog opsætte det til Søndag,
aavel med Gruben som med Giæsterne.
; Vinen vil vi spare med til den Tid.

; Kunigunde (omfindtlig, i en bevende Tone)
iis mig den Godhed, lad det skee imorgen!
g har oprigtig talt alt budet dem.

Hugo.

t budet dem?

Kunigunde.

De lovet har at komme.
oor kunde jeg da troe Du var imod det?
ald der sendes Afbud — kiære Husbond,
t veed hvor snart Bagtalelsen er færdig
: gribe hver en Leilighed.

Hugo.

Din Slægt

Kunigunde.

vad fattes Dig igien?

Hugo
(som Een der fatter en hemmelig Beslutning, rolig)

Vel! lad dem komme
eg skal bevarte dem.

Kunigunde.

Din bittre Kulde

Er qvælende. Men jeg vil ei fortvivle.
Skee Himlens Villie! Jeg har intet veed jeg
Af Vigtighed at forekaste mig.

Hugo.

Men jeg?

Kunigunde.

Jeg vil ei gaae i Rette med Dig.
Men Du har Synd af at bedrøve mig.
O nægt mig ei den Trøst at see min Slægt!
Nærværelsen af mine Elskede
Vil styrke mig. Som Blomsterne til Solen,
Saa trænger dette Bryst til Kiærlighed.

(Hun gaaer)

Hugo (efter en dyb Taushed)

Der staaer et Opiat i denne Kasse —

(Han gaaer hen og tager en Flaske frem af Kassen med de indianske Siældenheder)

Og et Glas Vand i hendes Sovekammer,
Hvoraf hun drikker, før hun gaaer tilsengs — —

(Han stirrer hen for sig med Flasken i Haand; Tæppet falder)

Femte Handling.

Aften. Huulveien ved Rheinberg.

Harald med flere Riddersvende, bevæbnede.

Harald.

Saavidt kom vi lykkelig uden Modstand. Men ɒenne Borg har Naturen befæstet! — Det vil være ɒanskeligt at overrumple dem. Desuden maae vi være ɒorsigtige, hvis Walther endnu er i Fare. Jeg vil ɛelv gaae op til Borgen, for at speide. I Andre maae ɒægge Eder i Baghold i Kløfterne. To af Eder kan gaae hen til Indgangen hist og holde Vagt.

Riddersvendene.

Vel, Herr Ridder!

Harald.

Claus og Skammel! stiger saa høit op paa Klippen, som I kan, for at see, om vi ere sikkre fra Borgen af! (De gaae) I andre maa fordele Eder rundt omkring. Her i Nærheden paa venstre Haand af

Trappen har jeg ladet mig sige, skal være en forfalden Grube, forladt af Mennesker. Har I Stigen med?

Svendene.

Den er her!

Harald.

Saa maa Leiligheden undersøges! Maaskee man her træffer et passeligt Baghold.

(Medens Svendene slaae Ild, tænde Lygten, hidse Stigen ned og undersøge Hulen, træder Harald hen i Forgrunden og støtter sig til sit Sværd)

En himmelsk Aften! Luften er saa blaa!
Ned blinker alt de klare Stierner smaae.
Det stille Field, som Dagens Lyst har seet,
Optaarner sig i rolig Majestæt.
Igiennem høie Hvælvings Klippeskift
Nedblinker Evighedens Stierneskrift.
Den store Carlsvogn gaaer sin vante Gang;
Skiøndt den af Ælde bøiet har sin Stang.
Skiøn Freia *) styrter med sin Demantgiord
Som Lucifer fra Himlen imod Jord;
Og Droslen synger ned fra Træets Krands.
Den Stoltes Fald — og Salighedens Glands!

*) Orion.

O Walther! hvor vi mangen Aften, tit
Ad Dækket op og ned med korte Skridt,
Beundrede den Pragt, som Himlen gav
Det fortblaa Mulm om Jordens Middelhav! —
Hvor ofte sad vi saa, Du tappre Helt!
I Palæstina, ved det hvide Telt;
Og tænkte paa det Hiem som vi forlod,
Mens blanke Taarer i vort Øie stod.
Da svang sig høit mod Stiernerne din Aand,
Og henrykt trykte vi hinandens Haand.

O Walther! Stiernen saa veemodigt leer,
Jeg føler det, jeg seer Dig aldrig meer!
Din Harald staaer sørgmodig og forladt,
Betroer sit Tab den følesløse Nat! —
Som David er den arme Riddersmand
Berøvet Dig, sin Walther-Jonathan.
Din Bue, som kun klang paa Herrens Vei,
Er blodbestænkt vendt hiem fra Slaget ei.
Dit Venskab, — Phillip, det dit Hierte veed —
Erstatted Harald Qvindens Kiærlighed.
Hvad er — hvad er der nu igien for mig?
Kun at begrave Dig, — og hævne Dig!
(Han drager sit Sværd)

Henrik kommer tilbage.

O Herr Ridder! Gud i Himlen!

Harald.

Hvad er der?

Henrik.

Vi have været i Graven, som I befalede!

Harald.

I Gruben? Nu?

Henrik.

Vi have fundet et Liig.

Harald.

Hvilket Liig?

Henrik.

See selv! Jeg kan ikke bringe det over mine Læber.

(Man bringer Walthers Liig tildækket paa Stigen)

Harald

(blotter hans Ansigt, og stirrer længe maalløs paa ham, endelig faaer hans Følelse Luft)

Ja! Det er ham! Din blege Dødningmaske
Giør ikke Dig ukiendelig for Harald.
Kom mine Venner! Seer i dette Liig?
O Gud det faldne Harniſk havde ret?
Her ligger han! Vor Broder og vort Helt!

Hans Ansigt, det var mildt, som Maanens Ansigt,
Nu er det blegt og guult som hendes. — Ængster
Jer dette Liig? O det kan ei forfærde!
Han er en salig Aand! Jeg turde ligge
Med Liget i min Seng ved Midnatstide;
Han giør os intet! Men man har fornærmet,
Forfærdelig fornærmet ham. Og Brødre,
Det vil vi hævne. — Arme Broder Walther!
Saa lykkelig udstaaet en farlig Reise,
Og lide Skibbrud midt i Havnen? Fred!
Fred med dit Støv! Farvel.

(Han kysser hans Læber, og tilbækker hans Ansigt; derpaa giør han nogle Skridt fra Liget; men vender tilbage igien)

Endnu et Haandtryk af din høire-Haand,
Som trykte mig saatit med Brodervarme,
Men fælt og rædsomt i den sidste Time.
Endnu et Tryk!

(Han blotter hans Haand, betragter den og siger forfærdet i det han springer op)

O hellige St. Georg
Min Skytspatron! jeg kiender dine Vink;
Du giver mig endnu et sikkert Tegn.
See! han har talt med hende. Han har givet
Den utro falske Viv sin Ring tilbage.
Og faaet sin! Den sidder løselig

H

Henflyttet paa hans Pegefinger.

(Tager den af)

Tilgiv

Mig dette Kirkeran! Paa Dommedag

Skal Harald bringe Dig din Ring tilbage,

Og giøre Regnskab for den. — Nu Farvel!

(Han reiser sig)

Gaaer! Hæver denne Baar anstændigt stille,

I var hans Kammerater, bærer ham

Hist bag den vilde Rosentiørn, derhenne.

Lad Løvet skiule ham for Nattens Øine —

De kunde græde, og forraade os.

(De gaae med Liget)

Ruprecht

træder pludselig frem af Busken, med en Tlok Mæn
og raaber med tordnende Røst

Hvem er I?

Harald (drager sit Sværd)

Hugos Fiender!

Ruprecht.

Og hvad vil I?

Harald.

Hævn.

Ruprecht.

Det vil ogsaa jeg.

Harald.

Og hvem er I?

Ruprecht.

Navn er Ridder Ruprecht Thurn; han slog
Søn, det vil jeg hævne.

Harald.

Han har dræbt
Ven, det skal han bøde.

Ruprecht.

Herligt! Herligt!
nig din Haand.

Harald.

Hvad staaer mig inde for,
r Sandhed Ridder?

Ruprecht.

Denne Skramme,
han har hugget i mit høire Haandled.

Harald.
hvis —

Ruprecht.

Saa gaae da Du ad dine Veie,
Du ikke troer mig. Jeg gaaer min.

Harald.

emt vi stunde til det samme Maal,
vi jo mødes.

Ruprecht.

Stig Du op til Borgen,
Og jag Vildsvinet ud af sit Morads.
Her skal vi stoppe ham.

Harald.

Skee hvad der vil;
Jeg er belavet paa min Sikkerhed.

Ruprecht.

Ei, er Du bange?

Harald.

Nei. Kun lidt forsigtig.

Ruprecht (mistænkelig)

Det skader ei! Det vil jeg ogsaa være.

(Til sine Folk)

Han seer mig ud til allehaande. Kom!
Halv troer jeg der er Ugler alt i Mosen.

(De trække sig tilbage)

Harald (til sit Følge)

Nu fælder Eders Spyd! Afsted til Borgen.
Men sagte! Veien er besværlig lang,
Her fordres ud en taus Bersærkegang.

(De gaae)

Kunigundes Sovekammer.

En Alkove i Baggrunden. Et Natbord. Paa Væggen oplyses den hellige Elisabeths Billed svagt af en Lampe. Maanen skinner fra Vinduet klart ind i Værelset.

Hugo

kommer langsomt med Giftflasken i den ene, og en Seddel i den anden Haand.

Tilgiv mig ærlig og velbyrdig Mand,
Herr Hildebrand, min gode Stammefader!
Tilgiv din Æt, ifald han bruger Giften
Engang for Sværdet. Begge dræbe sikkert;
Samvittigheden agter ingen Fordom;
Og hvis min Hustru har fortient sin Død, —
Dødsmaaden er af ringe Vigtighed.

(Læser Seddelen)

„Min elskte Broder Rudolf! hvad der meer
Igaar tildrog sig mellem mig og Hugo
I Klippehvælvingen, skal jeg betroe
Dit tause Venskab. Ei det sorte Bogstav!"

(Ryster Giftflasken)

Her er en Talisman, som bringer Taushed
Paa dine Læber, i dit Hierte Ro. —
Den kolde Luna staaer saa bleg derude
Og kiger ind ad Vinduet. Tidens Dronning!
Fortryd ei paa, jeg forekommer Dig.

Et Par Minutter mindre eller meer
Kan intet sige hende. Hun er Din;
Thi Ormen gnaver alt i hendes Hierte;
En venlig Saft skal forekomme Smerten
Og giøre hende til det Støv, hun var.

(Han gyder Giften i Bægeret)

Jeg følger efter, naar jeg først har drukket
Af Glædens Bæger. Hvorfor skulde Hugo
Da ingen Glæde nyde? Hun var lykkelig
Ved mig; jeg var det ingentid ved hende. —
Og Hemmeligheds Hulen maa forsegles,
Hvor Daniel blev stødt til Løverne!

(Seer veemodig paa Bægeret)

Jeg straffer Dig! Men uden Harm og Vrede.
Naar Synderen gaaer hen til Retterstedet
I hviden Særk, med sorte Kors paa Brystet,
Og folder sine Hænder, medens Choret
Af Skolebørnene med Psalmebøger
Gaaer foran, og den gyselige Træstol
I Sandet venter ham; — at da er Vreden
Forbi! Da skiænkes ham vel og en Taare.

(Han tørrer sine Øine)

Den har jeg skiænket Dig; — og dette være
Den sidste Kummersgraad, som flyder her!

(Han lægger en Haand paa Brystet, som for at give sig selv Mod og siger med stærk Stemme)

Ja gamle Hvælving! Du skal ei gientage
De dybe Suk af dette Hierte meer.
Kulskyen revner og min Maane leer;
Jeg skuer freidig frem — ei bleg tilbage.
Det fæle Spøgels, som ei vilde slippe
Den Lænke, der kun Hugo bandt til Sorg,
Skal synke ned i Graven fra min Borg, —
Og Sol skal atter straale paa min Klippe!

(Han gaaer hurtig bort)

Hortensa kommer med et Lys, fulgt af Kunigunde.

Kunigunde (venlig)

Tak, min Hortensa! Jeg behøver ei
Din Hielp. Jeg klæder selv mig af og paa.
Gaae til din Frue!

Hortensa.

Lad mig hielpe Eder!

Kunigunde.

Det vilde kun forstyrre mig. Jeg sysler
Hver Aften gierne saa en Timestid.
Gaae til Fru Bertha!

Hortensa.

Hun er ikke her;
Hun gaaer endnu vildtsværmende derude
I Haven, i den maaneklare Nat.

Kunigunde.

Hent hende dog! Hun kan forkiøle sig.
Saa varm som Dagen er, saa kold er Natten
Paa denne Klippe.

Hortensa.

Gud forlade mig,
Jeg troer hun frygter for at gaae tilsengs.

Kunigunde.

Hvi saa?

Hortensa.

Hun plages hardt af fæle Drømme.

Kunigunde.

Saa maa Du lægge Dig ved hendes Side,
Og læse høit, til hun er slumret ind.
God Nat!

Hortensa.

I afslaaer da min Hielp?

Kunigunde.

Min Moder,
Jeg bruger ingen. Skynd Dig til dit Herskab!

Hortensa.

r dog ikke vred paa mig?

Kunigunde.

Hvi skulde

da vel være vred paa Dig?

Hortensa.

Jeg frygter

ı Tale har fortørnet Jer igaar.

Kunigunde (sukker)

ıid jeg havde lyttet til dit Raad!

Hortensa (opdager Billedet)

ı hænger der?

Kunigunde.

Elisabeth, min Helgen.

Hortensa.

igner Eders Helgen!

Kunigunde.

Tro det ei!

er, trods al min Stræben undertiden,

Verdensbarn, og fuld af Lidenskab.

Hortensa.

idenskabelig?

Kunigunde.

Hævngierrig er jeg! (hun leder)

or er nu den ulykkelige Seddel?

O Gud skee Lov, jeg atter sønderrev den! —
Jeg kan ei finde den. — Ifald han seer den!
Hvad troer han?

Hortensa.

Hvilken Seddel, ædle Frue?

Kunigunde (folder sine Hænder)

Tilgiv mig, Sanct Elisabeth, og lær
Mig Taalmod og Standhaftighed herefter!

Hortensa.

Maa jeg vel vide, hvad der ængster Eder?

Kunigunde.

Hortensa! see — Jeg mødte ham i Aftes
Ved Klippetrappen — træt og vild af Kampen.
Han sværmed — Gud maa vide hvad han meente;
Men udentvivl har jeg igien forstyrret
Et kiærligt Stevne mellem ham og Bertha.
Thi kort tilforn jeg mødte hende, vild
Forfærdet ile bort. — Han drog sit Sværd,
Aftvang mig Taushed om sin Lidenskab.
Jeg gik forbittret hiem. Hævngierrig greb
Jeg Pennen, satte mig til Skriverbordet,

(med Taarer)

Og — tænk Hortensa — jeg beslutted at
Forklage ham, min Husbond for min Broder.

Hortensa.

var ei vel. Imellem Ægtefolk
Himlen mægle Fred, ei nogen Fremmed.

Kunigunde (sværmerisk)

min Elisabeth! min fromme Helgen!
ja, Hortensa! Det var hendes Haand.
sad forbittret skrivende, da steg hun
fra sit Billed, slog mig blidt paa Skuldren,
som jeg hæved Øiet, saae hun himmelsk
mine Blik med sine store Øine;
g med sin hvide Haand Papiret bort
d venlig Trudsel, rev en Rift deri —
kasted det i Støvet.

Hortensa (rørt smilende)

Det var Eders
mvittighed og eget gode Hierte.

Kunigunde.

d Skræk maa jeg tilstaae dig det, Hortensa,
jo er inderlig fordærvet. Jeg
gaae i Kloster — jeg vil bede for ham.
d vil bønhøre mig — Endnu maaskee
Hugos arme Hierte reddes.

Hortensa.

Ak!

Kunigunde.

Tak til Bertha!

Hortensa (kysser hendes Haand)

Himlen styrke Eder!

(Hun gaaer)

Kunigunde,

(knæler naar hun er allene for Helgenbilledet)

Du, som er saa venligt forestillet!
Du, som smiler til mig fra dit Billed,
I et himmelfarvet Klædebond,
Styrk det svage Hierte! Hæv min Aand!
Lær mig med Taalmodighed at tage
All den Malurt Livet har tilbage.

Tidlig Fromhed har dit Liv forsødet;
Alt som Barn, med Psalmebog paa Skiødet,
Sad Du, før Du kiendte Munkeskrift;
Men dit lille Øie hvilte stivt
Paa den store Bog, som Dig var givet,
Til din Trøst og Salighed i Livet

Ydmygt hængte Du paa Korsets Kanter
Kronen med Rubin og Diamanter;
Tænkte paa din Frelsers Tornegreen,
Spandt med Arme Hørren af din Teen,
Lindred Nød, og hævede dit Øie
Mod Barmhiertigheden i det Høie.

Ak dit Liv har Himlen velbehaget!
Skovens Fugle sang paa Kirketaget,
Da dit kolde Legem ned blev lagt;
Himlen stod i sin saphirne Pragt.
Evig skal vort Land Du hellig være.
Tvende Altre ryge til din Ære!

Du, som nu Alsaligheden fatter,
Min Elisabeth! see til din Datter.
Hendes fulde Hierte mangler Ord,
Stræbt hun har at gaae i dine Spor.
Ak! Hun var for skrøbelig en Qvinde!
Bed til Naaden for mig Synderinde!

(Hun reiser sig)

Ja hellige Maria! Jeg er Din!
Han trænger til et hæftigt jordisk Bryst
Som ganske fyldes kun af ham; det kunde
Jeg aldrig skiænke ham. Vel, jeg vil tvinge
Den skrøbelige Qvindes Nidkiærhed.
Jeg gaaer til Dig — og han beholder hende.
Det er det Eneste som end maaskee
Kan rædde hans oprørte Siæl. Han mangler
Ei Følelse. Min Frelser! Du opofred
Dig heldt for mig! Og skulde jeg da ikke
Udholde det Par bittre Øieblikke?

Ja den Beslutning giør mig let om Hiertet.
Nu vil jeg gaae tilsengs. Skee Himlens Villie!
Hvis Skibet sønderslaaes paa Verdens Hav,
Saa veed jeg dog en Havn, hvor jeg kan reddes!

(Hun tager Bægeret, som staaer paa Bordet)

Først en Drik Vand: Du kiøle Klippekilde,
Hvor ofte har Du qvægt den Bespændte!

(I det hun vil sætte Bægeret til sine Læber, banker det paa Døren. Hun sætter det atter paa Bordet)

Kom ind! — Hvo kan besøge mig saa silde?

Bertha kommer.

Kunigunde.

Ak Bertha! er det Dig?

Bertha.

Tilgiv mig kiære
Veninde, dersom jeg forstyrrer Dig.

Kunigunde.

Vil Du ei gaae tilsengs?

Bertha.

Det er saa lyst!
Den fulde Maane skinner klart derude.
Man kunde gierne gaae den hele Nat
Imellem Blomsterne; det er som Dag!

Kunigunde.

trænger vist til Hvile.

Bertha.

Tvertimod!

Natten har i dette blege Skin
Skiønhed, som man savner reent om Dagen.
brede Skygger og den stærke Duft!
a svalt, saa svalt! — Og saa den vide Udsigt
d Taagesløret over Engene
n imod Klippens Fod. Det kom mig for,
m saae langt borte jeg min Borg i Franken
Horizonten.

Kunigunde.

Det er reent umuligt.

Bertha.

troer det gierne, men det tyktes mig
m saae jeg den, og som den stod i Lue.

Kunigunde.

Natten ligne Klipperne hverandre.
fugtigt Blus har Du vel seet fra Mosen.

Bertha.

udentvivl. — Hvor langt er herfra til
isalem?

Kunigunde.

Ak det er meget langt!

Bertha.

Du maa ei lee: Men som jeg stod og stirred
Høit fra Terrassen over Sletterne,
Da syntes mig, som laae den store Stad
Klart for mit Øie, med sit Oliebierg;
Og Golgatha med tre kulsorte Kors!

Kunigunde.

Hvad Du har seet er Branbach; hvor paa Bakken
Retfærdigheden skrækker med sit Mærke.
Tre sorte Steiler staae paa Retterstedet.

Bertha.

Ja seer Du? Det er just det Herlige!
Den mørke Nat forædler hver en Gienstand.
Jeg havde gierne staaet til imorgen;
Men Duggen faldt tilsidst dog altfor kold,
Og Natviolerne dufted mig for stærkt!

Kunigunde (tager medlidende hendes Haand)
Gaa i din Seng, min stakkels Bertha!

Bertha.

Hvi
Beklager Du mig da?

Kunigunde.

Du er saa kold.

Bertha (seer ind i Alkoven)

Din Seng er bred! Der er vel Plads til To.
Jeg faaer et Indfald, — Du maa ikke smile —
Erindrer Du, at vi som Piger tit
Sov sammen mangen Nat; naar ei vi kunde
Tilendebringe, hvad vi havde alt
At sladdre med hinanden?

Kunigunde.

Vil Du blive
Hos mig i Nat?

Bertha.

Ak ja, det vil jeg gierne!

Kunigunde (kysser hende)

Kan Du tilgive mig, at overilet
Jeg bød Dig hid? Jeg meente Dig det vel.

Bertha.

Det veed jeg. — Hvad er Tiden?

Kunigunde.

Det er Midnat.

Bertha (gyser)

Kunigunde.

Du skiælver?

Bertha.

Ak, jeg har forkiølet mig
I Haven, Maanelyset var saa koldt!

Kunigunde.

Saa klæd Dig af og gaae i Seng!

Bertha (stirrer ind i Alkoven)

Den Seng
Er mig for bred. — Hvad er det for en Helgen
Som hænger der?

Kunigunde.

Sancta Elisabeth.

Bertha (kaster sig paa Knæe)

Oro pro me, sancta Elisabeth!

Kunigunde.

Fat Dig, mit Barn! Du er ei vel!

Bertha (staaer op)

Ak nei!
Det trykker mig for Hiertet. Har Du ei
Et kiøligt Bæger Vand i Nærheden?

Kunigunde.

Her staaer paa Bordet eet, som nys er hentet
Fra Klippekilden, det er ganske friskt!

Bertha drikker.

Kunigunde.

Drik ei saameget Vand! En Draabe Viin
Var Dig vist mere tienlig.

Bertha (sætter Bægeret hen)

Det giør godt!

Kunigunde.

Vil Du da blive her i Nat hos mig?

Bertha.

Kunigunde! kiænder Du den gamle Psalme:
„Dagen viger og gaaer bort,
Natten bliver tyk og sort.“

Kunigunde.

Vel giør jeg det; det er en Aftenpsalme.

Bertha.

Der er et Vers deri, som altid har
Behaget mig saa meget i min Barndom:
„Fire Fiæle er min Pragt,
Hvorudi jeg bliver lagt,
Med et Lagen og lidt meer,
Eier ikke — eier ikke saa en Fiær!“

Kunigunde (urolig)

Nu vil jeg kalde paa din Kammerfrue!

Bertha (stirrer ud af Vinduet)

Den er ei gaaet ned endnu, den straaler!

Ak jeg maa atter i den friske Luft —
Indsuge Lysets Glands endnu engang —
Jeg slumrer tidsnok uden Luft og Lys!

Kunigunde.

Hvor vil Du hen?

Bertha.

I Haven, ak i Haven!
I Maanskin mellem Malverne derude,
Og stirre over til Jerusalem!

Kunigunde.

Ak Bertha! Jeg forlader Dig ei nu!
Jeg følger med. O den Ulykkelige!

(De vil gaae, Hugo møder dem i Døren)

Hugo (studsende)

Bertha! hvad giør Du her?

Bertha.

Frisk Luft! frisk Luft!

Kunigunde (trækker i Klokkestrængen)

Hun er ei vel. Læg dig lidt paa min Seng!
Den kolde Natteluft giør det kun værre.

(Hortensa er imidlertid kommet ind, hun og Kunigunde lede Bertha til Alkoven)

Hugo
(gaaer hen til Bordet og stirrer forfærdet i Bægeret)

Det er alt tømt til Bunden!

Kunigunde.

Hun har Kramper.

Hugo

(tager Bægeret og gaaer hen til Kunigunde i en gysselig Spænding)

Har Bertha eller Du tømt dette Bæger?

Kunigunde.

Hun!

Hugo (skriger)

Bertha?

Kunigunde.

Ja.

(Han kaster Bægeret til Jorden, og skiuler sit Ansigt i sine Hænder)

Kunigunde.

Den Ulyksalige!

Hvad ahner mig?

Hortensa (i Alkoven)

O Gud min arme Frue!

Der staaer en rædsom Skum for hendes Mund!

Hugo.

Hielp! Bertha! Hielp! Forgift! Hun er forgiftet!

(Han kaster sig fortvivlet ved Sengen)

Treugott med Iil.

Ak ædle Herre! Vi er om en Hals,

En Skare Fiender har med List indtrængt sig

I Borgen, følger mig i Hælene.
Det er for silde! Der er ingen Udflugt!

Harald med Sværd i Haand, en Skare Bevæbnede.

Harald (i Døren)

Hvor er han! Ridder Hugo?

Hugo (springer forbittret op og drager sit Sværd)

Her Forvovne!

Harald (træder frem)

Svar: Est Du Walthers Morder?

Hugo.

Hvo har givet
Dig Ret til sligt et Spørgsmaal?

Harald.

Dette Sværd,
Og et et uskrømtet Venskab.

Hugo.

Denne Klinge
Skal svare Dig.

(De fægte, Harald falder)

Harald.

O Phillip Walther! nu
Adskiller ingen Død vort Venskab meer

Hugo (raaber til ham)

Viid, før Du døer, at Phillip Walther selv

Var Aarsag i sin Skiæbne. Havde Walther
Saa mandigt mødt mig med sit Sværd, som Du,
Saa var han ikke tumlet ned i Hulen.

Ruprecht

(som har trængt sig giennem Mængden borer Hugo
Dolken i Brystet med den venstre Haand og raaber)

Tag der din Straf for Walther og for Morits!
Han faldt? Ha ha! det kiølede min Hævn.

(Han kaster Dolken fra sig med en vild Glæde)

Nu maa I gierne dræbe mig igien,
Hvo der har Lyst! Men hos min Morits vil jeg
Begraves i Sanct Catharine Kirke
Med Messingpladen, for de brogede Ruder.
Hvis ikke bliver jeg en frygtelig
Knægt Ruppert, som forfærder Jer om Natten,
Og leder efter min blodstænkte Dolk!

(Han gaaer)

Skammel.

Han raser! følger ham, I tydske Svende!
I Danske tager Eders Husbonds Liig
Og bærer ham forsigtigt ned af Klippen.

Skialm.

Hvor skal vi jorde ham?

Skammel.

Hos Phillip Walther

Bag Rosenhækken nedenfor ved Trappen.
Den Plads skal vies ind til et Capel.
Hans Skiold og Landse bringe vi til Danmark.
Han brugte dem til Ære for sit Nor,
De hænge skal i Roskilds gamle Chor.

(De gaae alle uden Kunigunde, som bliver hos den døende Hugo)

Kunigunde
(efter en kort Taushed med al Inderlighed)
Min elskte Husbond!

Hugo (med brudt Stemme)
Kunigunde kom!
Jeg har en hæslig Tvivl paa Hiertet, end den!

Kunigunde.
O vend din Siæl til den Korsfæstede!

Hugo.
Sværg ved det dunkle Blod, som flyder her
Ud af mit Bryst — sværg! Est Du ikke skyldig?

Kunigunde.
Ak jo, min Ven, jeg er en syndig Qvinde.

Hugo (viser hende Brevet)
Siig! Har Du ikke skrevet denne Seddel?

Kunigunde.
Jo jo, det har jeg.

Hugo.

Skynd Dig, før jeg døer!
Hvad var din Hensigt med den?

Kunigunde.

Ak, jeg vilde
Beklage for min Broder Rudolf mig,
Fordi Du elskte Bertha, og fordi
Du saared mig saa dybt med hæftig Vrede.
Du seer den overstrøget, sønderrevet;
Jeg sværger ved den hellige Guds Moder,
Mit Forsæt var fortrudt, som det var fattet.

Hugo.

Faer hen i Luften, luftige Beviis!
Du brænder som et Vexelbrev paa Helved
Mig i min Haand. (Han kaster det fra sig.)
En større Synd, min Hustru!
En større Synd, hvis jeg skal døe med Ro.

Kunigunde.

Min Synd var stor, jeg har et Øieblik
Forglemt min Pligt, nu har Gud straffet mig.

Hugo.

Mit Hoved svimler.

Kunigunde.

Læg det i mit Skiød!

Hugo (lægger sit Hoved i hendes Skiød)

Beed for mig, Kunigunde, hos din Gud.

Kunigunde.

Ja, jeg skal bede for min Hugo, naar
Jeg beder for mig selv. Snart seer jeg Dig
I Evigheden, elskte Husbond.

Hugo.

Amen! —
Du elskte mig?

Kunigunde.

Du var mig saare kiær.

Hugo.

Saa veed Du da hvad Kiærlighed formaaer!

Kunigunde.

Alkiærligheden vil tilgive Dig.

Hugo.

Ja ja! der er en Evighed!

Kunigunde.

Tilvisse!

Hugo (fortvivlet)

En straffende Retfærdighed.

Kunigunde (trøstende)

En grundløs
Barmhiertighed. Vend Dig til Naadens Thron

Hugo (ængstet i Dødskampen)

Saa lad de blege Skygger først gaae bort,
Derhenne!

Kunigunde.

Hvor?

Hugo.

See hvor de vinke mig.
Ja ja, giv Tid min Bertha, — Philip Walther —
Et Øieblik! jeg følger Jer — i Hulen.

Kunigunde.

O Himmel!

Hugo

(reiser sig overende med stive Øine og siger hemmelighedsfuldt)

Naar det rasler her i Borgen
Ved Midnat, og Du seer tre blege Skygger
Gaae gjennem Salen her; den Ene blodig
I Tindingen; den Anden blaa af Gift;
Den Tredie med en rusten Dolk i Brystet —
(Med brudt og rørende Stemme)
Ængst — ængst Dig ei, om end de træde lige
Hen for din Seng! Fold dine fromme Hænder,
Og beed til Gud for deres Salighed,
Maaskee han hører Dig.

(Han synker tilbage med et Krampetræk og døer)

Kunigunde (paa Knæe med opløftede Hænder)
Barmhiertighed tilgiv ham! Du som skred
For Støvets Synder, see med Naade ned!
Lad ei Samvittighedens Ild ham smerte.
En grusom Lidenskab betvang hans Hierte!
Hvis ei en Orm derind sig havde bor't,
O det var bleven godt, som det var stort.
Tilgiv ham! Denne gamle Borg skal være
En Kirke, min Forløser, til din Ære.
I sorten Beg og lange hvide Lin,
Skal Kunigunde nu kun kaldes Din.
Som fromt Capel sig hvælve dette Kammer,
Hvor Lampen eensomt over Graven flammer;
Hver Kunigunde daglig synker ned
Med Bøn for ham til Dig, Barmhiertighed!

